

MAGYAR L

Dunaposta
HUNGÁRIA Budapest
Postafiók 151

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Herriot francia képviselőházi elnök székfoglaló beszédében a volt Ausztria, Csehszlovákia és Lengyel- ország eseteivel foglalkozott

Kifejtette, hogy Finnország megsegítése francia és angol
érdek okából szükséges. A lengyel hadsereg ujjaszervezése
francia oltalom alatt

Párizsból jelentik: A képviselőház esütörtök délutáni ülésén az elnökké újra megválasztott Herriot székfoglaló beszédet mondott. A beszédben utalt Ausztria, a Szudéta-föld, Cseh- és Morvaország, Szlovákia és Lengyelország esetére, majd rámutatott a finnek hősi védekezésére a túlerővel szemben, mely szabadságára, függetlenségére és becsületére tör. Franciaország és Anglia — úgy mond — ismételen kijelentette, hogy Finnország megsegítése nemcsak kötelessége, hanem érdeke is. Rámutatott arra, hogy a két szövetséges nagyhatalom a szabadságért küzd. Lengyelország francia oltalom alatt szervezi újra hadseregét.

Herriot végül a rokonszenv hangján emlékezett meg Törökországról is.

A szenátus volt elnökét is újra választották

Párizsból jelentik: A szenátus esütörtök délutáni ülésén Jeannenay 221 szavazattal 201 ellenében újra megválasztották a szenátus elnökének.

A kommunista törvényhozókat megfosztják mandátumuktól

Párizsból jelentik: A kamara választójogi bizottsága pénteken kezdte meg annak a törvényjavaslatnak a tárgyalását, mely a kommunista törvényhozókat megfosztja mandátumuktól. A törvényhozó testületnek mindazok a tagjai, akik a kommunista szervezetek felosztásáról szóló rendeletben érintett politikai szervezetekhez tartoznak, elvesztik törvényhozói megbízásukat, ha csak kilépés, vagy nyilatkozattétel útján nem tagadtak meg minden közösséget e szervezetekkel. Azok, akik a hadseregben szolgálnak, tíznapos határidőt kaptak az ilyen nyilatkozat megtételére.

Franciaországban Január közepétől kezdve korlátozzák a húsfogyasztást

Párizsból jelentik: A francia kormány január 15-től kezdve korlátozza a húsfogyasztást. Eszerint: hétfőn és kedden tilos lesz a marha-, borjú-, bárány-hús eladása. Ezeket a húsokat lóhússal, kecske-hússal és baromfival pótolják. Pénteken tilos a marha-, borjú-, bárány-, kecske-, sertés- és ló-hús árusítása. A baromfi-árusítás ezen a napon is szabad. Január 15-től kezdve az éttermekben a fogyasztó csak egy húsos ételt kaphat és a húsadag csonttal együtt 15 dekanál nem lehet súlyosabb, csont nélkül csak 10 deka lehet.

Amerika 518 repülőgépet épít a parti légvédelemre

Washingtonból jelentik: Az amerikai kongresszus pénzügyi bizottsága 267 millió dollárt szava-

zolt meg rendkívüli nemzetvédelmi kiadásokra. Ebből elsősorban 518 repülőgépet építenek, hogy légi őrzésként biztosítsák az amerikai partvidék semlegességét.

Megcáfolt hír egy cseh város nyugtalanságáról

Berlinből jelentik: Az egyik francia hírszolgálati iroda azt a tendenciózus hírt közölte, hogy Reinbergben nagymértékű nyugtalanság tört ki és emiatt ostromállapotot kellett kihirdetni.

Beavatott német körökben ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy a hír teljesen légből kapott és nincs semmi alapja. Sem Reinbergben, sem kör-

A skandináv államok visszariadnak a háborus terület északi kiterjesztése tervétől

A norvég és svéd sajtó aggodalmas állásfoglalása

Oslóból jelentik: A *Morgenblad* közli, hogy Norvégiában különösen nagy szenzációt keltett a párizsi *Temps*-nak az a fejtegetése, mely a hadszíntérnek északon a Murmansk és délkeleten a Fekete-tenger vidékére való átviteléről szólt. Az oslói körök úgy fogják föl a francia külügyi felhivatalos lap fejtegetését, hogy ezek szerint a háborus terület olyan kiterjedésével kell számolni, mely a skandináv félsziget országait is bevonná a háborus műveletekbe. Erre való tekintettel Oslóban felismerik, hogy a finnek megsegítése címén kezdett akcióval kapcsolatban nem is olyan jogtalanok azok az intelmek, melyeket a németek a skandináv államok felé hangoztatnak.

Stockholmból jelentik: Az *Aftenbladet* arról ír, hogy milyen kényes helyzet Svédországra nézve, mikor a finnek részére nyújtandó hadisegítségnek közvetítő területül kell szolgálnia. A nyugati hatalmak a finn harciéret egyszerűen a maguk háborúja egyik nyulványának tekintik. Finnország megsegítése nagyrészt Svédországtól függ, de viszont Svédország álláspontja ebben a tekintetben attól függ, hogy milyen viszonyban kíván maradni Németországgal. A nyugati hatalmak Svédországnak ezt a különleges helyzetét nyilván nem vették figyelembe. Nekik nem annyira a finnek iránti rokonszenv, mint inkább a saját háborújuk érdeke a fontos.

Brüsszelből jelentik: A *Vinçtième Siècle* című belga folyóirat a nyugati hatalmas háborújának eddigi fejleményével foglalkozva, arra a megállapításra jut, hogy a nyugati hatalmak eddig meggyőződhettek a német ellenfél beke-

nyékén nincs semmi nyugtalanság. Különösen a Szudéta-vidéken kitűnő a lakosság minden rétegének a hangulata.

A bolgárok egymilliárd léva értékű áruforgalomra kötöttek megegyezést az oroszokkal

Szófiából jelentik: A bolgár küldöttség, mely Moszkvában a szovjettel kereskedelmi szerződést kötött, esütörtökön délután visszatért Bulgáriába. A küldöttség vezetője, Bosilov pénzügyminiszter, nyilatkozott az *Utro* munkatársának és elmondta, hogy a három évre megkötött bolgár—szovjet kereskedelmi szerződés a teljes kompenzáció alapján nyugszik és az áruforgalom értéke egymilliárd léva. A szovjet patróleumot, acélt, sót, vegyszert stb. ad el és dohányt, rózsalaajat, élő és vágott sertést, bőrt, stb. vásárol Bulgáriában. Szófiában szovjet kereskedelmi képviselőket létesítenek. Az áruforgalmat a Dunán és a Fekete tengeren bonyolítják le. A szovjet a szállítást 10 millió kiló gyapottal kezdi meg. Ezt Bulgáriában feldolgozzák és azután visszaszállítják Oroszországba.

Szovjetország összeköttetések Szlovákia felé

Olmützből jelentik: A *Nasinec* című lap azt írja, hogy Szovjetország és Szlovákia között szoros gazdasági és kulturális kapcsolatok vannak kialakulóban. A szovjet 132 ezer dollár értékű telefonhuzalt rendelt Pozsonyból a kábelgyárból és öt orosz egyetemi tanár érkezik Pozsonyba Tuka díszdoktorrá avatása alkalmából.

rítése lehetetlenségéről. Ebből a felismerésből önként folyik, hogy olyan stratégiai megoldást keresnek, mellyel hathatós oldaltámadást tegyenek lehetővé. Ilyen oldaltámadás kínálkozik a Finnország révén, északról, a tenger felől s másik az orosz szárazföld európai felén délkeletről.

A francia sajtó az oroszok elleni keresztes háborúról

Párizsból jelentik: (Dunaposta.) A esütörtöki francia sajtó meglehetősen leplezetlenül ír a nyugati államok legközelebbi terveiről, amelyek nyiltan a szovjet ellen irányulnak, s amelyeknek keresztülvitelére az oroszok finnországi hadjárata szolgál alkalmul. A *Petit Parisien* azt írja, hogy csapatokat kell küldeni Finnországba. A finneknek le kell győzniök az orosz ellenséget, mely a franciák ellensége is. A lap szerint már nincs messze a pillanat, amikor általános „keresztes háborút” indítanak az oroszok ellen. Hasonlóképpen ír a *Matin*-ben Fabry, volt hadügyminiszter is, aki kijelenti, hogy a finnek nagy szolgálatot tettek a nyugati hatalmaknak.

Afgán katonai készülődés francia vezetés alatt

Rómából jelentik: A *Messagero* kabuli jelentése szerint Afganisztánban nagyban folynak a katonai előkészületek. Az afgán kormány rendeletet boesátott ki, mely minden 17 éven felüli állampolgár részére kötelezővé teszi a katonai szolgálatot. Az afgán lapok szerint tavaszra készen lesz a nagy keleti expedíciós hadsereg, melynek vezetése a franciák kezében van.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon)

dék

ve:

58
190
115
95
55
90
216

105
162
137
145
145
110
130

400
500
120
100
120
130
230

130
175
105
280
240
240
240
480
105
100

sok:

90
60
158
35
137
108
110
80
215
110
140

115
125
35
130
120

180
110
110
126
105
95
40

101
144

70
310
200
285
435
200
125
44
285
40
145

százalék,
tétén tíz
ár 15-ig

Angol szándékok a Földközi-tengeren való háborúról. — Az olasz válasz az angol szándéokra

— Tudósításunk folytatása az 1-ső oldalról —

Rómból jelentik: A *Messagero* foglalkozik a londoni *Evening Standard* egyik cikkével, mely arról szól, hogy a Földközi-tenger Anglia számára olyan, mint egy nagyobb Scapa Flow öböl, melyet Anglia úgy Gibraltár, mint Suez felől a maga birtokában tart. Ha háború lenne a Földközi-tengeren, Olaszországnak számolnia kell vele, hogy bezáródik. Erre a fejtegetésre az olasz lap hosszabban válaszol. Azt mondja, hogy Olaszországnak a Földközi-tengeren való helyzetét rosszul ítélik meg Angliában, ha ebből folyólag Olaszországot a

rabságra akarják emlékeztetni. Ez az emlékeztetés könnyelmű és kihívó. Ha a háborút a Földközi-tengerre is ki akarják terjeszteni, Olaszország nem sokáig tűrheti az efféle kísérletezést. Olaszországnak is van flottája és tengeralattjárója. Vannak döntő fontosságú támaszpontjai. És Anglia ne felejtse, — mondja a *Messagero*, — hogy ha ő börtönné akarja tenni a Földközi-tengert Olaszországra nézve, annak a börtönnnek az ajtóit belülről is kinyit-hatják.

Jéghegy jelent meg az Északi-tenger hadszínterén

Hajópusztulások. — Egy hétezer tonnán fölüli angol gőzös aknára futása. Egy német repülő lőtték a franciák

Londonból jelentik: A Reuter rejkjaviki jelentése szerint a *Bahia Blanca* nevű német gőzös Izlandtól északnyugatra jéghegybe ütközött. 72 főnyi legénységét a Hackstein nevű izlandi halászhajó vette fedelzetére.

Nyugat-Terschellingből érkezett jelentés szerint az 1171 tonnás Wennern gőzös zátonyra futott. Holland vontató hajó sietett segítségére. A hajó személyzete nincs veszélyben. A részletek még nem ismeretesek.

Párizsból jelentik: A 7267 tonnás El Osso angol tartályhajó német aknára futott és felrobbant. Személyzetének három tagja meghalt, nyolc súlyosan megsebesült.

Párizsból jelentik: Január 11-ikén tüzérségi és légi tevékenység folyt. Egy ellenséges felderítő repülőgépet a francia vonalakon belül lelőttek.

LEGUJABB HADIJELENTÉSEK

Párizsból jelentik: Hadijelentés péntek délelőtt: Az éjszaka nem történt fontosabb esemény. Mindkét részen járőrtevékenység volt.

Londonból jelentik: Az Északi-tengeren egyéb bombatámadások mellett esütőrtökön két német repülőgépet Anglia északkeleti partjai mentén felórán keresztül bombázott két hadiszolgálatban álló angol halászhajót. Mindkét hajó megmenekült. Az egyiknek a kéménye ledől.

Koppenhágából jelentik: Egy német repülőgép esütőrtök este kényszerleszállást végzett Dél-Jütlandban. A német repülő felgyújtották a gépet s az elhamvadt. A négy német pilóta számára a dán hatóságok kényszerlakhelyet jelöltek ki.

Bucurestiből jelentik a rádió hírszolgálat: A londoni lapok az utóbbi napokban lezajlott német repülőátadásokkal foglalkoznak. Egyesek szerint a nagymérvű támadások azt a látszatot keltik, mintha Németország most kezdené meg hatalmas mérvű támadását a szövetségesek ellen. Más angol lapok ezzel szemben azt hangoztatják, hogy a repülőátadásokat

nem tekinthetik egy általános támadás bevezetőjének, mivel véleményük szerint Hitler kancellár meg van győződve arról, hogy Németország legalább annyi ideig képes ellenállni, mint a szövetséges hatalmak, tehát továbbra is védekező háborút fog folytatni.

Bélyegmentes a katonai övezetekben való tartózkodás iránti eljárás

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt végre megkezdődött a rendőrségen a katonai övezetekben való tartózkodás iránti kérvények átvétele a rendőrségen. A közönség a kerületi rendőrségeken átvett kérvényúrlapokkal az állambiztonsági hivatalnál (rendőrségi épület II. em. 15. sz. szoba) jelentkezett, ahol *Tanasescu* komiszár megvizsgálta a kérvényeket és a hozzácsatolt iratokat. Ha ezekből megállapítható volt, hogy a kérvényező 1938 augusztus óta legalább Nagyváradon tartózkodik, akkor a kérvényt átvette s erről igazolást (dovadát) állított ki minden nagykorú személy részére. Ez az ideiglenes igazolvány mindaddig helyettesíti a személyazonossági igazolványt, amíg azt a katonai hatóság láttaozva visszaadja tulajdonosának.

Ezzel kapcsolatosan *Clonta* Eugen rendőr-kvesztor lapunk útján is tudomására adja az érdekelt közönségnek, hogy a kérvényezési eljárás teljesen díjtalan s így a láttaozás iránti kérvényre semmiféle bélyeg nem kell ragasztani, mert a katonai parancsnokság rendelete szerint a közönséget a láttaozásból kifolyólag

semmiféle külön költséggel megterhelni nem szabad.

A közönség tájékoztatása céljából egyébként megismételjük előbbeni közlésünket arról, hogy milyen utcák lakóinak kell jelentkezniük a katonai lakhatási engedélyért. A rendelet szerint az alábbi utcák lakói tartoznak jelentkezni:

Első számú komiszáriátusnál a központi utca lakói egészen a Paserilor-utcáig, a Berthelot-utca lakói, Maior Songu-utcától a Bucovina-utcáig, Bălții, Capelei, Giurescu, Vasile Goldis, Grădinei, Flueraului, Piata Iosia, Lebedei-utca egészen a Randunicei-utcáig bezárólag, Potârnicelor, Pasărilor, Stelelor, Wagner, a név nélküli utcák, Randunicei, Iepirescu, 22-ös utcától a 47-ig bezárólag, a 46-os utcától az 53-as utcáig, a 48-as utcától bezárólag 47-ig, 49-es utca és 53-as utca szintén, 47-ig bezárólag, 54-es, 56-os utca 63-ig bezárólag és a 46-os utca 57-es és 69-es utak bezárólag.

A második számú komiszáriátusnál a Calea Victoriei kell jelentkezni a következő utcáknak: Aurului, Arago, Arabilor, Bergsen, Boenaru Costeanu, Carusso, Digulii, Egiptenilor, Feră Fluturilor, Fantanilor, Gutenberg, Grăditeanu, Inculeț, Giuvarra, Lamzilor, Mîncu, Vargaretei Nădejde egészen a Giuvarăig bezárólag, Nasturel, Petrisului, 20. Aprilie, az Arago és Gutenberg utcák között, Bolintineanu, Brancovici, Casaban, Grivatului, Cotroceni, Cheiul Venezia, a Brussetol a Barieră-ig, Corabiei, Casini, Ciura, Chendi, Fabricilor, a saroktól a Lucaci-utcáig, egészen a Bolintineanu-utcáig, Horea, Iosif, a saroktól a Mihalachevel a Barieră-ig, Inginerilor, Lucaci, a Fabriciiól a Russoig, Miros Costin — a saroktól Cloșcaig, egészen a velencei piacig, Oglinzii, Russo, Scoalei, Sincai, Episcop Veniani, Calea Victoriei a Iosif és Lucaci-utca között, Venecetér.

A fent felsorolt utcák lakosai kötelesek a kerületi rendőrkapitányságnál megjelenni január 10—14. napjain mindennap reggel 8—1 és délután 5—7 óra között, ahol megkapják a szükséges kérvénymintát, amely az itt tartózkodási engedély elnyeréséhez szükséges. A megkapott kérvénymintát kitöltik a szükséges adatokkal és a központi rendőrség II. emeletén a 15. számú szobába adják be január 10. és 18. között mindennap reggel 8—1 és délután 5—7-ig.

A kérvényhez mellékelik a nagyváradai rendőrség által kiállított arképes személyazonossági igazolványt és az alább felsorolt akták közül egyet: Születési bizonyítvány, adásvételi szerződés, vagy lakbérleti szerződés, vagy adónyugta, amely akár az állam, akár a város részére belfizetett adót igazolja, vagy házassági bizonyítvány vagy bármilyen más bizonyítvány, amely igazolja, hogy a kérvényező mióta lakik Nagyvárad város területén.

Ujabb tengeri csata a délamerikai partok közelében

Rejtélyesség az Északi-tenger fölött lefolyt egésznapos légi harc körül

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” és a „Daily Mail” úgy tudja, hogy a délamerikai partok közelében újabb tengeri csata zajlott le. Eddig meg nem erősített hírek szerint az útközben angol részről az Achilles vett részt, mely szerepet játszott a Montevideo előtt lezajlott tengeri csatában is. Az Achilles a 14 ezer tonnás Highland Patriot nevű angol oceánjárót kísérte. A cirkáló a braziliai Santos kikötő közelében szerdán este állítólag harcra bocsátkozott egy német hadihajóval. Megerősíteni látszik a hír, hogy a Highland Patriot e hét elején hadihajó kísérettel elhagyta Rio de Janeirót és meg nem érkezett meg Montevideoba, ahová csütörtök reggelre várták.

Zürichből jelentik: Az Északi tenger felett lefolyt légi harc, mely dán jelentés szerint tegnap egész nap tartott és az éjszakai órákba is elhúzódott, egyre rejtélyesebbé válik. Az angol légügyi minisztérium ugyanis kijelentette, hogy egyetlen angol repülőgép sem volt a Sylt sziget közelében szerda hajnali 1 óra után. Kijelentették az angol tengerügyi hivatalban, hogy a tengeri haderő repülőgépei egyáltalán nem vettek részt a Sylt sziget mellett tegnap lezajlott tengeri harcban és bombázásban. Ugyanakkor azonban megerősítik, hogy a Hindenburg-gát, mely a szigetet a szárazfölddel összeköti, tegnap megrongálódott. Azóta a gátat ki is javították.

Világhírű regények:

Aldrich: Száll a fehér madár	68	lel
Aldrich: Családi kör	62	"
Aldrich: Ella kisasszony	68	"
Lytkens: Ne várjatok vacsorára	68	"
Mayrie G.: Urihölgy állást keres	201	"
J. B. Priestley: Jóbarátok	68	"
Mitchell: Elfújta a szél	270	"
Orczy: Okos Pimpernel	68	"
Orczy: Öszekeszált fonat	68	"
Zsigray: Erzsébet királyné (dizskötés)	292	"
Poessonyi: Üldözni fognak titeket (kötve)	206	"
Balla: Megsebzett	135	"
Tóth: Pénztár 9—2-ig (kötve)	206	"
Bagyi: Kiválasztottak	176	"
Forster: Amerika álma	151	"
Kenneth: Északnyugati átjáró. I., II.	301	"
Zsigray: Római százados (kötve)	274	"
Kállay: Báthory István (kötve)	347	"
Somogyváry: A város meg a sárkány (füzve)	94	"
Rachel Field: Egy asszony három élete I. II.	438	"
Balla: Niczky növendék (kötve)	206	"
Jacot és Collier: Marconi az éter varázslója	242	"
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	184	"
Simán: Gergely lányok (füzve)	141	"
(kötve)	206	"
(kötve)	201	"
(kötve)	292	"
Cronin: Réztábla a kapu alatt (kötve)	242	"
Cronin: A kalap-király I., II.	365	"
Cronin: Ezt látják a csillagok	420	"

Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.

Változatlan helyzet a finn-orosz hadszíntéren

Az oroszok Salla és Petsamo felé ismét támadást kíséreltek. Repülők Tamonivalvínál és Strömformnál bombáztak

Helsinkiből jelentik: A karéliei földszorson és a keleti határon a helyzet változatlan. Az oroszok Salla és Petsamo irányában támadást kíséreltek meg, de a támadást a finnek visszaverték. A tengeren semmi jelentősebb esemény nem történt. A levegőben az ellenséges légi haderő Tamonivalvínál és Strömformnál több ízben bombázást kíséreltek meg. Az áldozatok száma és az anyagi kár nagyságáról pontos jelentések még nem érkeztek.

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet vezérkarának hadijelentése hangoztatja, hogy csütörtökön Uhta és Repola irányában felderítő tevékenység volt. A rossz időjárás megakadályozta a légi hadműveleteket.

Petsamonál és Sallánál újból megélénkültek a harcok

Helsinkiből jelentik: A petsamoi arcvonalon megélénkültek a harcok, mivel a hideg megenyhült. A szovjet csapatok több támadása összeomlott a jól kiépített finn állások előtt. Heves harcok folynak Sallánál. Itt egy teljes szovjet hadosztály reménytelenül próbálkozik menekülni a teljes bekerítés elől. Suomusalminál 90 kilométeres vonalon a finnek bekerítették még egy szovjet hadosztályt és ennek egy része a reménytelen helyzet elől az erdősegekbe menekült. Az oroszok itt GPU osztagokat is harcba vetettek.

Stockholmból jelentik: Itteni jelentések szerint Berlinben határozottan cáfolják, hogy vezérkari tisztek mentek volna a szovjet-frontra.

Helsinkiből jelentik: A különböző arcvonalakon beállott téltlenség finn hivatalos körökben nem kelt sem nyugtalanságot, sem helvtelen vakmerőséget. A szovjet csapatok az időjárásra való tekintettel beásták magukat a karéliei földnvelven és az a meggyőződés uralkodik, hogy újabb támadások várhatók az itteni finn védelmi vonalak ellen. A támadás főcélja valószínűleg Viipuri lesz.

Olasz haditudósítás a szovjet hadseregben belüli feszült állapotokról

Rómából jelentik: A *Corriere della Sera* helsinki-i külön tudósítója szerint a beszédebb szovjet foglyok előadásából kitűnik, hogy a szovjet hadseregben érezhető feszültség van a tisztek és a legénység, valamint a tisztek és

a bizalmiak között. A tisztek és a legénység tagjai a bizalmiférfiakat kémeknek tekintik és rossz szemmel néznek rájuk.

A külön tudósító a Suomusalminál működő finn csapatok parancsnokával folytatott beszélgetés alapján érdekes részleteket közöl a

Országszerte dermedtő hideg uralkodik

Tizenegy év óta nem volt példa a légköri jelenségek ilyen rendellenességére

Bucurestiből jelentik: Dermedtő hideg uralkodik a fővárosban és az egész országban. A forgalom megbénult, sok helyen a közlekedés lebonyolítása egészen szünetel. A városok szegény néprétegei elképzelhetetlen szenvedéseken mennek át s a falvakat farkasfalkák támadják meg.

Szakértők szerint a légköri jelenségek ilyen rendellenességére 11 év óta nem volt példa. A Jeges-tenger vidékén és Közép-Ázsiában a meleg léghullámok szokatlanul enyhe időt eredményeztek, Délkelet-Európát pedig sarkvidéki hideg látogatta meg.

A legutolsó lapjelentések szerint a következő legalacsonyabb hőmérsékleteket mérték az országban: Iacoben: 34 fok, Cernauti 39 fok, Iasi 27 fok, Bucuresti 22 fok.

Semmi remény sem mutatkozik a fagy enyhülésére.

A Duna egészen befagyott. A Fekete-tengert a Dnyeszter torkolata vidékén szintén jég borítja a part mentén.

Galatiból 22 fokos hideget jelentenek. Egy 58 éves munkásember részeg állapotban elesett az utcán és megfagyott. Egy 57 éves parasz-asszony vásárra menet félig megfagyva betért egy falusi szatócsüzletbe, hogy felemelegdjék, de ott annyira rosszullet, hogy rövid idő múlva kiszendetett. Covadinesti községben egy 33 éves munkást megfagyva találtak meg az ún. Cetatea-Albaból 28 fokos hideget jelente-

nek. Heves északi szél fúj. A vonatok több órai késéssel közlekednek.

Nem alakul olasz önkéntes csapat a finnek segítségére

Rómából jelentik (Dunaposta): Illetékes olasz körök cáfolják azt a hírt, hogy Olaszországban önkéntes csapat volna alakulóban a finnek megsegítésére.

Chisinauban is 28 fokos hideg van. A városban és környékén több emberáldozatot követelt a fagy.

Ramnicu Saraj egyik közeli községének határában egy falusi embert találtak megfagyva, aki már több nappal ezelőtt tűnt el. Buzau főterén egy rongyokba öltözött ember összeesett és azonnal meghalt. A fagy és a nélkülözés ölte meg.

Vihar dühög a Fekete-tengeren

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Romániában a hideg időjárás tovább tart. Az ország északi- és keleti részein szélviharok pusztítanak. A hőmérséklet átlag minusz 20–36 fok között van. Leghidegebb időjárás Bukovinában, illetve Csernovitz környékén van. Nagyváradon pénteken reggel 19 fok hideget mértek. Bezarábiában, Dobrudzásban és Baragan síkságon az erős szél következtében a vonatok közlekedésében zavarok álltak be. A Fekete tengeren vihar dühög. A tegnapi nap folyamán több hajó súlyos sérülést szenvedett. Nagyon sok hajó a partok mentén keresett védelmet, a kikötőkben állomásozó hajók pedig nem tudják elhagyni a kikötőket.

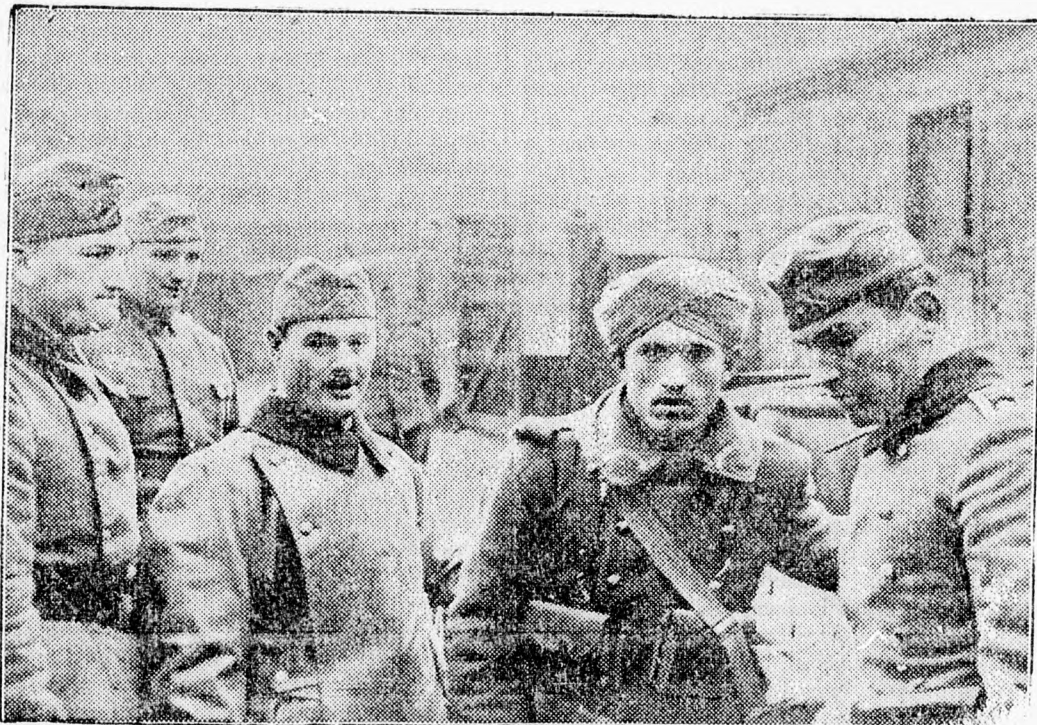
Fagyhullám Európában, hóhullám Amerikában

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Rendkívüli időjárást jelentenek az egész világból. Legnagyobb hideget Lettországon észlelték, ahol a tegnapi nap folyamán minusz 41 fokot mértek. Vilna környékén nagy farkas csordák garázdálkodnak és a falusi lakosság köréből rengetegen áldozatul estek a kiéhezett fenevadaknak. Németország területén is nagy fagy uralkodik. Az elmúlt tíz év óta ez a legerősebb tél Németországban. A tegnapi nap folyamán minusz 23 fokot mértek.

Az Adrián uralkodó hideghullám és orkán csütörtökön még fokozódott és mindenütt nagy pusztításokat végzett. Triesztben 10 fokig süllyedt a hőmérséklet és a parti hajózást be kellett szüntetni. Villa del Nevosto közelében a szélvihar le sodort egy vonatot a hídról. A lagunák Velencében befagytak. Ezzel szemben Buenos Ayresből érkezett távirat közli, hogy a nagy hóhullám következtében 15 ember meghalt, 80-at pedig hűgutaival kórházba szállítottak.

Nagyváradon mindenkinek magával kell hordania személyazonosságát igazolványát

Nagyvárad város rendőrfőnöksége nyomatékosan felhívja a közönség figyelmét arra, hogy mindenki hordja magával személyazonossági igazolványát, nehogy a személyazonossági igazolvány hiányában esetleges kellemetlenségeknek tegyék ki magukat.

A nyugati fronton folyó harcok alatt a németek által foglyul ejtett francia katonák között marokkói harcosok is vannak. Ez a kép egy fogságba került marokkói kőiről készült

A katonai szolgálatra behívott alkalmazottak helyzetének szabályozása

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács a katonai szolgálatra behívott vállalati alkalmazottak helyzetének szabályozása céljából a munkaügyi miniszter javaslatára határozatot hozott, amely módosítja és kiegészíti az 1939. évi május 8-án, a Hivatalos Lap 105-ik számában erre vonatkozóan megjelent minisztertanácsi jegyzőkönyvet. Eszerint a vállalatok vezetői, tekintet nélkül azok jogi jellegére, nem tekinthetik egyetlen alkalmazottjukra nézve sem szerződésbontó oknak a katonai szolgálatra való behívást (koncentrációt).

A katonai behívás ideje alatt a legalább 5 fizetett alkalmazottal dolgozó vállalatok alkalmazottainak, — ha a vállalatok továbbra is működnek, — joguk van úgy a katonai rangfokozatuknak megfelelő zsoldra, mint pedig fizetésük felére, ha

1. legalább 2 év óta vannak a kérdéses vállalatnál alkalmazva,

2. ha házasság és családi terheket viselnek.

Amennyiben nem felelnek meg ezeknek a követelményeknek, a katonai szolgálattal (koncentráció) első hét napjára kapják meg teljes fizetésüket, ha a kérdéses vállalatnál legalább hat hete vannak alkalmazásban.

Azok a fizetési alkalmazottak, akik katonai zsoldjukat és fizetésük felét kapják, ezt a jogukat egy évben csak egy esetben élvezhetik, tekintet nélkül arra, hogy ugyanabban az évben többször is behívták-e őket.

Ha egy fizetési alkalmazottat mint tartalékos tisztet hívtak be katonai szolgálatra és pedig 30 napot meghaladó időre s ha a vállalat, amelynél alkalmazva van, legalább 5 fizetési alkalmazottal tovább dolgozik, a katonai szolgálattal 31-ik napjától kezdve vagy fizetésének felére, vagy a katonai rangjának megfelelő zsoldra tarthat igényt.

Abban az esetben, ha a katonai szolgálatra behívott fizetési alkalmazott alacsonyabb rangú, ugyanezen időtartamra igényt tarthat úgy

A községi költségvetések egy-két százalékát a bevonultak családjainak támogatására kell fordítani

Temesvár. Saját tud. A királyi helytartóság köriratban hívta fel a városok és községek előljáróságait, hogy a jövő költségvetési évre szóló munkatervvezetéseiket február 15-ig, a költségvetés tervezetét pedig március 1-ig készítsék el. Legkésőbb március 15-ig már valamennyi költségvetés jóváhagyását meg kell szerezni. A királyi helytartóság egyidejűleg közölte, hogy a bevonultak szűkölködő családjainak támogatására központi segélyalapról kell gondoskodni s a községeknek rendszeres bevételeik egy-két százalékával kell hozzájárulniok a segélyezésekhez. A királyi helytartóság, mint ismeretes, a bevonultak családjainak támogatására kilenc milliónál nagyobb rendkívüli alapot teremtett; ez az alap azonban mindössze három hónapra elegendő. Az 1940—41-iki költségvetési évben

fizetése felére, mint pedig a katonai rangjának megfelelő zsoldra.

Ha a munkaszerződést meghatározott időre kötötték, a vállalat kötelezettsége a katonai szolgálatra behívott (koncentrált) fizetési alkalmazottal szemben megszűnik a megállapodás szerinti határidő lejártával. A behívottak helyettesítésére alkalmazott egyének munkaszerződését a törvényes felmondási idő figyelembevételével lehet felmondani.

Abban az esetben, ha a tartalékos tisztirangban lévő alkalmazott a katonai rangjának megfelelő zsoldot választja, a vállalat köteles fizetése felét az államkincstárnak befizetni.

Mindezek az intézkedések 1939. március hó 15-ig visszamenő hatállyal nyernek alkalmazást.

mintegy háromszor ekkora alap szükséges, mivel mindössze az aratást követő három hónapban maradhatnak el a segélyek. A szükséges huszonöt-huszonnyolc millió alaphoz a községeknek tízmillióval kell hozzájárulniok, a további összegről a királyi helytartóság gondoskodik.

A katolikus tudás fegyvertára, magában is egész könyvtár a

KATOLIKUS LEXIKON

A Katolikus Lexikon két különböző kiadásban jelent meg. Az „A”-kiadás négy kötetre terjed, tartós és izléses vaszonkötésben, pehelykönnyű papíron nyomva. Ára 2850 lei és portó. A „B” kiadás ugyancsak négy kötetre terjed, azonos szöveggel, de félbőr-kötésben, finom, pehelykönnyű papíron, számos műmelléklettel. Ára 5400 lei és portó.

Megrendelhető kiadóhivatalunk útján.

Bucuresti katonai parancsnokának felhívása a fegyverek és lőszeresek beszolgáltatásáról

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Argeseanu George tábornok, Bucuresti katonai parancsnoka rendeletet adott ki, amelyben hivatkozik az 1938 február 11-én elrendelt ostromállapotú törvényre és elrendeli, hogy mindazok a lakosok, akiknek fegyverek, lőszeresek vannak birtokukban és nincs fegyvertartási engedélyük, a rendelet megjelenésétől számított 30 napon belül tegyék letétbe a rendőri, vagy a csendőri hatóságoknál. Akik a felszólításnak eleget tesz-

nek, mentesülnek a büntetés alól. A rendelet ellen vétőket az ostromállapotot elrendelő törvény 5. szakasza alapján egy hónaptól két évig terjedő elzárással, valamint mellékbüntetéssel sújtják. Ezenkívül eljárást indítanak ellenük a II. Károly király büntető törvénykönyv 25. szakasza alapján. A rendelet végrehajtását katonai és rendőri közegek fogják ellenőrizni. A rendeletet, amely január 10-én lépett életbe, a város különböző pontjain kifüggesztik.

Az emberbarát

Írta: Gellért László

Ács Dávid cukorkaüzlete a kollégiumtól nem messze, az egyik mellékutcában csalogatta izléses kirakatával az édességre áhitozókat. Dávid pontos üzletember volt. Vevőit mindig a legnagyobb udvariassággal kezelte, pedig legénykorában nem egy csiki bücsin vett részt. De azóta megkomolyodott. Bekerült Vásárhelyre, kereskedő lett, üzletet nyitott. Általában zárkózott embernek ismerték. Minden figyelmét a csokoládéokra fordította, de azért eleget bajlódott a mézeskalács-szívekkel is, mert a falusiak vásárrkor vették. Vasárnaponként a ferenccsekhez ment misét hallgatni, de hogy a minoritákat se bántsa, hozzájuk is ellátogatott tizenegykor. Néhanapján még egy-egy marék cukrot is vitt a noviciusoknak, ha szépen énekeltek. És ha volt maradék cukor.

Utóbbi időben valahogyan megcsappant az üzlet forgalma. Órákhosszat állt az ajtóban, nekitámaszkodva a falnak. Egyéb dolga nem lévén, bánta a felleget és ha észrevette, hogy kelet felé tartanak, hát sóhajtott egy nagyot. De a szelet szerette, mikor a Somostető felől fujt. Ünnepnapon arra szokott sétálni. Onnan még a Marost is látta, ha nem volt köd. A ködöt pedig, meg a hideget nem szerette, mert az ilyesmi a csiki teleket juttatta az eszébe.

Ilyen gondolatok emésztették a boltajtóban. Ha már aztán nagyon unta magát, általment a Deák Mózes bodegájába és előadta az időjárásra

vonatkozó nézeteit. Deák Mósi szíves ember volt. Nála hideg ételeket és — a kirakatba kitett jegyzék szerint — „sok minden más egyebet” lehetett kapni. Az ő üzlete a tuloldalán volt, a sarok felé.

— Hozott Isten, Dávid. Kerülj beljebb! — szokta mondogatni, ha Ács Dávid benyitott.

— Aggyisten Mósi öcsém — válaszolt a másik és kicsit bosszusan pödörte a bajuszát, mikor látta, hogy Mósi nem érte rá látogatást tenni nála. Nem álltak ugyan Deák Mózesnél sem sorfalat a vásárlók, de azért üres sem volt soha a kis bodega. Ilyenkor Dávid egy keveset még nézgelődött és aztán visszavonult a saját üzletajtójába és tovább szemlélte nagy nekibuzdulással a felleget. Végül is úgy megéhezett a nagy bámulásban, hogy kénytelen volt egy jódarab csokoládét lenyelni, miközben fájó lélekkel gondolt arra, hogy e tétivel egész napi jövedelmét semmisítette meg.

Azután megint csak az utcát nézte. Mézes-mózes mosollyal üdvözölte az ismerős járókelőket és titokban egyre remélte, hogy egyik-másik majd csak bevetődik az üzletébe. Amde szomorúan kellett tapasztalnia a vevők teljes és tökéletes nem-törődését. A vasárnapoktól eltekintve, csupán egy-két patkány méltatta figyelemre Dávid üzletét, de ezek sem sokáig. Lassankint a patkányok is átpártoltak Deák Mózes bodegájába.

Ebben az időben már tényleg csak az ajtóban állt egész nap. Hol a jobb, hol pedig a ballában. Ha nem volt nagyon ingerült, akkor letette mind a kettőt. Apróra megvizsgálta az utcát, talán százhuszadszor is. Minden kis változást észrevett, semmi nem került el a figyelmét. Nem csekély

szabad idejét azzal ütötte el, hogy a szomszédság ügyeit intézte. Gondoskodott róla, hogy a szemetekoci pontosan teljesítse kötelességét az utcában, számoltartotta telen a hólapátolást, nyáron az öntözést és a legtöbbször ő tudott legelőször a közérdekű rendeletekről, amelyeket mindenkinek díjtalanul megmagyarázott. Tudomása volt az utca összes lakóiról, úgy a köz-, mint a magánzemélyekről és éppen ezért megütözköve állapította meg, hogy egy óvatlan délelőttön ismeretlen, soha nem látott koldus telepedett le az üzlete melletti kapualjban. Ács Dávid nyomban tüzetes megfigyelés alá vehette az utca új lakóját. Mert a koldus ezután rendszeresen felkereste elfoglalt helyét. Rokonszenven egyének mutatkozott. Nem volt tulságosan rongyos, sem tulságosan béna és nem is volt szemtelen. A kéregetők társadalmá egy szimpla, egyszerű polgárának ismerte el Ács Dávid és rokonszenvének vasárnaponként két lei erejéig adott kifejezést, amit a koldus csendes köszönettel nyugtázott.

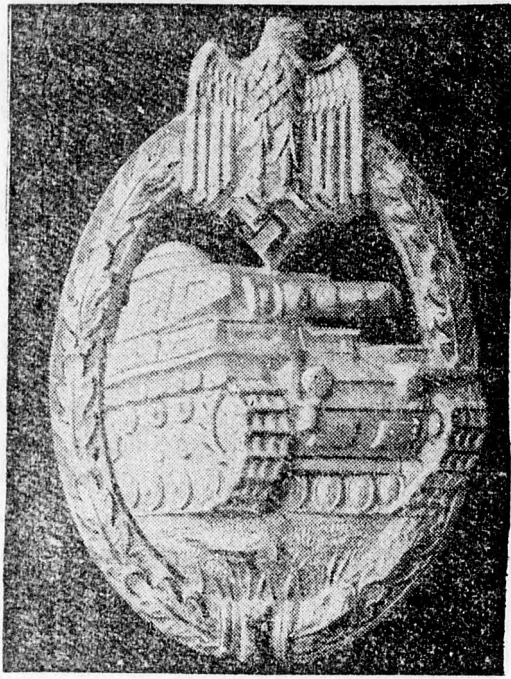
Dávid a boltajtóba való állomásozást felváltotta a kéregető melletti tartózkodással. A koldus jó hallgatónak bizonyult és csak ritkán szakította félbe Dávid terjedelmes magyarázatait, amelyek különösen szociális kérdések általános megoldására vonatkoztak, különös tekintettel a koldus-problémára. Közben azonban ő is kérdezgetett egyet-mást és kiderült, hogy az öreg Miska mielőtt mostani helyét elfoglalta, a Bolyai-ház mellett teljesítette koldusi teendőit. De miután az igen csendes tájék, hát ide vándorolt, egy forgalmasabb utcába, Dávid megdicséért ezért az okos gondolatúért és megállapította, hogy tényleg jól tette, amit tett.

A Balkán-szövetség értekezletén a háborus kihatások kérdésével foglalkoznak

Magyarország nem küld az értekezletre megfigyelőt

Rómából jelentik: Az *Informazione del Giorno* a Balkán-szövetség külsőbizottság értekezletével kapcsolatban hangoztatja, hogy ennek az összejövetelnek különös jelentősége van, tekintettel azokra a kérdésekre, amelyek a balkáni államok számára a mostani háborúból adódnak. Minthogy a balkáni államok azt óhajtják, hogy a Balkán és a Földközi-tenger békéje továbbra is fennmaradjon, bizonyára össze fogják egyeztetni erre irányuló törekvéseiket. Az értekezleten figyelemmel lesznek a szovjet délkelet-európai előnyomulásának veszélyére, melyben Olaszország Csáky és Ciano velencei találkozásán világosan kifejezésre jutatta álláspontját.

Budapestről jelentik: A *Pester Lloyd* azt írja, hogy egy csütörtök délutáni lapnak az a közlése, mintha Magyarország megfigyelőt küldene a belgrádi Balkán-értekezletre, nem felel meg a valóságnak.

Az új német páncél harcokcsíjlevény, amit azok kapnak, akik legalább háromszor kitüntették magukat ütközetekben

A koldus hálálkodott is neki és uton-útfélen mindenkinél híresztelte Ács Dávidot, mint a felebarátját — különösen pedig az arra reászorulón — igaz szívvel segítőt.

De azután egy napon változás történt. Az öreg Miska már nem állt többé Ács Dávid üzlete mellett, hanem átköltözött a másik oldalra, a sarckhoz közel, amerre Deák Mózes bodegája csábította az üresgyomrukat. Ott állt szerényen és várta az arrabodák segítségét. Dávid pedig, mikor künn álldogált a boltja ajtajában, oda-oda intgetett buzdítóan az öregekre, aki hálálkodva nézett rá vissza.

Eltelt már majd egy hónap, amikor valaki kivételesen rányitotta az ajtót Ács Dávidra. Ritkás bajuszu, ösztövére gazdaféle volt. Dávid a nyakába borult:

— Kedves jó Márton bátyám! Csakhogy egyszer már engem is felkeres itt Vásárhelyen. Igazán azt hittem, hogy kipusztult az egész rokonság. Kerüljön már beljebb. Hadd segítsem le a hátáról ezt a sok terhet.

Az öreg megtörölte izzadt homlokát, aztán felelt:

— Bizony, öcsém, befájdult a derekam. No, de nem baj. Nem bánod meg, hogy hoztam egy kis hazait. Te Dávid! Még a Pannid is irt egy kis levelet. Jövő huszóra hazajössz!

Dávid rikkantott egyet.

— De megörvendeztetett, bátyám. Ne féljenek, megyek is nemsokára haza. Ez az üzlet is csak ne volna!

— Dávid! Talán rosszul megy sorod?

— Ne is kérdezzé, Márton bátyám. Nincs nekem szerencsém. Nem boldogulok sehogyan sem!

A déltiroli olasz tartományok német lakosságának 69 százaléka választotta a Németországba való elköltözést

Az évvégi optáló népszavazás részletes eredménye

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: A Bosen, Udine, Trient és Beluno tartományokban lakó németek optálási határideje — amint ismeretes — január elsején járt le. A két ország kormányára részéről kiküldött bizottságok befejezték összeszámlálói munkájukat és ebből az alkalomból üdvözlő táviratokat intéztek Hitler vezérhez és Mussolinihez.

A hivatalos jelentés szerint Bozen tartomány háromszázötvenháromezer főnyi lakosa közül 229.500 németnek volt joga az optáláshoz. Ezek közül 166.468 kérte a német állampolgárságot, akik így jogot nyertek arra, hogy 1942 december 31-ig átköltözzenek Németországba. Olasz állampolgárságot kértek 27772-en, míg 35300 nem irt alá semmi iratot és ezek a megegyezés értelmében továbbra is olasz állampolgárok maradnak.

A trienti tartomány 24453 német lakosa kö-

zül 13015 kért német állampolgárságot, 3802 olasz állampolgárságot, 7636 pedig nem nyilatkozott, s így hallgatólag beleegyezett, hogy olasz állampolgár maradjon.

Udine tartomány 5603 lakosából 4576 német állampolgárságért, 337 olasz állampolgárságért folyamodott, míg 690 semmi iratot sem irt alá.

Végül Beluno tartomány 7429 német lakosa közül 1006 kért német állampolgárságot, 6423 pedig olasz állampolgárságért folyamodott.

A négy tartományban tehát összesen 266.985 volt az optálásra jogosult németek száma. Ezek közül 185.065 optálta a német állampolgárságot, ami az összes német lakosság 69 százaléka.

Megjegyzni végül a német hivatalos jelentés, hogy a német állampolgárságért folyamodók között volt 280 idegen nemzetiségű is, akiknek ügyében vizsgálatot rendeltek el.

A német külügyi félhivatalos lap méltatása arról, hogy az olasz-német néprajzi választóvonal összekötő vonal is lett a két nép között

Berlinből jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár még 1938 május 7-én *Mussolini*hez intézett szavaiban rámulatott a sorsnak arra a tragikus mulasztására, hogy a germánok és rómaiak között nem vont határvonalat. Két évezred tapasztalatainak okulva, Németország és Olaszország meg akarja valósítani azt a tartós határt, amelyet a gondviselés és a politika szabott ki számára. Az életterek elválasztása Olaszország és Németország között a béke és tartós együttműködést teszi lehetővé.

A *Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz* péntek reggeli száma emlékeztet Hitlernek ezekre a szavaira és kijelenti, hogy ezek a szavak most valóra válnak. Az észak-olaszországi tartományban elhatározott önkéntes áttelepítési akcióval a Brenner a földrajzi határ Olaszország és Németország között választóvonal, de egyben összekötő vonal is lett. Ezzel az áttelepítéssel örök időkre kiküszöbölték a viszály lehetőségét a két ország között. Ez-

zel hallgatásra intették azokat a celszövöket, akik az olasz néppel elhíthetni akarták, hogy a német nép nem mondott le az Alpesekek déli lejtőjéről és az Adria kikötőjéről. Ma mindkét nemzet egymás mellett áll ama feladatok teljesítésében, amelyek mindkettőre várnak. A déltiroli németek önkéntes elhatározása, hogy szülőföldjüket elhagyják, ezenkívül mást is jelent a német nemzetnek. Ha egy nép évszázadokon át egy nagyszerű országban élt és most elhagyta, hogy elhagyja ezt a földet azért, hogy a német hazába költözzék, ez a törzsökös népigéhez való hűség nagyszerű példáját mutatja. A déltiroliak épügy, mint a balki németek, ma abba a Németországba indulnak, mely élet-halál harcban áll a nyugati demokráciákkal. A hűségnek ez a megvallása megfelelő válasz azoknak, akik el akarják hitetni a világgal, hogy a német nép egyenletlensége vagy elcsüggedése döntő szerepet játszhat ebben a háborúban. Ha a népközösség gondolata a legnehezebb időben ily vonzóerőt gyakorol, ez figyelmeztetés azoknak, akik Richelieu szellemében a nagy német egységet szét akarnák zilálni.

Meggyilkolták és kidobták a vonatból egy személyvonat mozgópostását

A gyilkosok elrabolták a pénzeszsákokat és eltűntek

Galatiból jelentik: Vakmerő rablótámadás történt a bucurfesti-galati vasútvonalon. A 8001. számú személyvonat postakocsijába rablók hatoltak be, meggyilkolták a mozgópostást s a pénzeszsákokat magukkal vive eltűntek. A mozgópostás holttestét kidobták a vonatból s azt Valea Calugareasa és Teleajen állomások között találták meg. A hatóságok megindították a vizsgálatot s remélik, hogy a rendelkezésére álló nyomok alapján rövidesen letartóztatják a gyilkos vonatrablókat.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: ZORRO, AZ OSTOROS EMBER.
CORSÓ: AMIKOR A LAMPÁK KIALUSZNAK.

APOLLÓ: RIOI LÁNYKERESKEDŐK.

PISTA és MARISKA SOKAT TUDTAK MEG...

— Igaz, Pista, hogy Karácsony apó visszajön?

— Igaz, de csak a nagyokhoz.

Januar 15.-én és 18.-án

lesz az Állami Sorsjáték húzása

és ha a n y u k a sorsjegyeit a

D A C I A

SORSJEGYÁRUDÁNÁL

vásárolja, akkor Karácsony apó

ajándékol TIZ MILLIÓT hoz.

**ÁLLAMI
SORS-
JÁTÉK**

DACIA

Helyi cím: **Colectura Kirsch Nagyvárad, Sas-passage főbejárat**

Háboru a sarki éjszaka fekete csendjében

Haditudósítás egy faluból, amelynek csak két lakosa maradt

Irving W. Benson, az ismert amerikai hírlapíró, felkereste a finn északi frontot és tapasztalatairól figyelemreméltó cikkben számol be. A semleges újságíró viszonylagos tárgyilagosságra törekvő tudósításából érdekesen bontakozik ki ennek a szokatlan, sarki éjszakában vívott háborúnak sok jellegzetessége.

Négy napon át utaztam a finn Laplandon keresztül. Most alig néhány kilométernyire az északi fronttól, egy magányos, hóvalborított kis parasztházban írom ezt a tudósítást. Olyan végtelen csend vesz körül, hogy írógépem billentyűinek száraz kopogása bizonyára kilométerekre elhalatszik. Órák szerint délelőtt 11 óra van. Odakint a sarki éjszaka teljes és tökéletes vak sötétségben honol...

A legfurcsább harctér ez, amit valaha láttam. Hogy csak utóbbi élményeimre emlékezem, résztvettem a japánok és kínaiak közötti harcokban, keresztül-kasul jártam a spanyol frontokat és ott voltam Lengyelországban, amikor a német légitámadásokkal jelző szírnének kétségbeesett süvítése felhangzott. Ez a háború, amelyet most a Sarkköről északra vívnak a finnek és az oroszok, a legfantasztikusabb valamennyi között: olyan dráma ez, amelynek hátterét a természet utánozhatatlan fantáziával rajzolta meg.

Már maga az a pusztula tény, hogy az ellenségeskedések kitérése óta szinte megszakítás nélkül a sarki éjszaka tompa sötétségbe borul az összes frontokra, borzalmasabbá és félelmetesebbé teszi ezeket az eseményeket minden eddigi látottnál. Ha az órák egyszer felmondanák a szolgálatot, semmiféle külső jelből nem tudnám megállapítani, hogy a nappal mikor váltja fel az éjszakát. Olyan ember számára, aki nem járt még ezen a vidéken, a hideg, az örök sötétség, a vastagon ránkboruló csend szinte elképzelhetetlen. Háborút ezen a területen utoljára X. Károly svéd király hadai vívtak. Most a csendet modern harci repülőgépek propellerjeinek zúgása szakítja meg néha-néha.

A falu, amelynek egyetlen lakosa van

Másnap a hatóságok parancsára ő is elhagyta a falut. Most már csak ketten vagyunk a tanítóval az egész faluban. A tanítót a hadsereg főparancsnoksága vezényelte ki, hogy helyén maradjon és beszámoljon esetleges tapasztalatairól. Egyetlen ember a sok kilométeres hósvatagban, mert hiszen holnap már én is továbbmegyek.

Nemcsak az emberek, az állatok is kénytelenek voltak megtanulni, hogy mit jelent a modern háború. Erről a vidékről kétszáz ezer rénszarvaszt hajtottak a hadvezetőség intézkedésére délibb tájakra. Tegnap éjjel 2 órakor megneztem a hőmérőt. Húsz fokot mutatott 0 alatt. Az ember úgy érzi, hogy az arca kővé merevedik és lélegzetétől jégkéreg lepi be az ajkát. Petsamo felől fényszórók sugárkévéje

Ha száz évig élek, sem fogom elfelejteni kalandos utazásomat a mély hóval borított finn országúton.

A beláthatatlan front

Az úgynevezett finn északi front hadműveletei beláthatatlanul nagy területen folynak. Az a vonal, amely a finn Jeges-tengertől a Finn-öbölhöz vezet, mintegy 1200 kilométer hosszú. Számátalan helyen s akkora fronton, amely az európai térkép ismertebb részeire helyezve, nagyjából az Osló-Bázel távolságnak felel meg, folyik a harc.

A finn sí-csapatok egyik tisztje elmondja, hogy a háború kitörésének perce óta ezer és ezer szorgalmas lapp asszony kizárólag azzal foglalkozik, hogy meleg bundákat készít a rénszarvasok bőréből a katonák számára.

A hó!

Elsőízben egy alig hateraz lakosu lapp városkában tapasztaltam a sí katonai jelentőségét. Reggel érkeztem a városba s ugyanakkor ragasztották ki a plakátokat, hogy sítalpakat ajándékozzon a hedseregnek. Ugyanaznap este már elindult az első sí-szállítmány a front felé: több mint ezer felszerelés, amit a lakosság fél-nap alatt hordott össze. Két nap alatt ez a szám háromezerrre emelkedett.

A front közelében már régebben kiürítettek minden emberlakta helyet. Ebben a falucsukában, ahol most dolgozom, rajtam kívül csak két emberi lény található: a pap és a tanító, akik nem hagyták el helyüket.

Főlkerestem a lelkész, aki több, mint tizenöt esztendeje él itt. Szülei Norvégiából vándoroltak be. Azóta lelkében teljesen alkalmazkodott a különös vidék szükségleteihez, nem okoz neki fáradtságot, hogy néha napokon át vándoroljon a sálortáborok és nomádtelpek között, hogy hirdesse az Igét. Tőle is megkérdeztem, hogy mi a véleménye a háborúról. A szemében szokatlan tűz villant fel:

— Imádkozzék. — mondta — hogy sok hó essen ezen a télen. Ha sokszor és sokáig havazik, akkor ki fogjuk bírni.

látják az égen. Nem csak a védekező finnek, de a támadó oroszok is kénytelenek időnként megvillantatni ezeket a fénynyalábokat, hogy legalább hozzávetőlegesen tájékozódjanak a jeges pusztaságban.

Nagyon nagy távolságra idehallatszik az ágyuk döngése. Kísérteties hang. Kísérteties érzés az is, hogy a halott nyugalomnak ezen a földjén az ember néha repülőbombák elől kénytelen menekülni. Sehol nem éreztem még olyan őszintén és mélyen a háború kegyetlen, embertelen voltát, mint ebben a jeges sarki éjszakában.

A néma csendet egyszerre váratlan hang szakítja meg. Férfiak énekelnek. Kísértetek a ház elé. Finn katonaság vonul át a falun. Mennek a frontra.

Jugoszlávia új választási törvénye

Minden ötvenezer lakost választ egy képviselőt

Belgrádból jelentik: A horvát sajtó közli az új választási törvény állítólagos tervezetét. Ezzerint az általános skuptinai választások szabadok, általánosak, egyenlők, közvetlenek és utkosak lesznek. A skuptinai mandátum négy evre szól. Minden 50 ezer lakos választ egy képviselőt, akiknek száma így felelte lesz a háromszáznak. A szavazás részben országos, részben kerületi lajstromokon történik.

Értekezlet a kisebbségekkel kötött megegyezések alkalmazásairól

Bucurestiből jelentik: Tegnap számunkban röviden megírtuk, hogy a Nemzeti Ujjá-születés Arcvonalának szervezeti minisztériumában szerdán délután az Arcvonal kisebbségi tagozatának képviselői a kisebbségekkel kötött megegyezések alkalmazásának kérdéséről megbeszélést tartottak. A megbeszélést Giurescu, a Nemzeti Arcvonal minisztere elnökölt. Jelen volt Petre Georgescu tábornok, a minisztérium államtitkára. A megbeszélést résztvevők Hans Otto Roth, Szász Pál, Hristu Tzankoff, Mikó Imre, Gheorghe Topolov, Enciu Nikolov, Gh. Serbantic, Gh. Alexevici és más kisebbségi vezetők.

A január havi légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

A város légvédelmi irodája közli a város közönségével, hogy 1940 januárjában a következő sorrendben tartják a légvédelmi előadásokat:

- Január 15-én A, C, D betűsök.
- Január 16-án a B betűsök.
- Január 17-én E és F betűsök.
- Január 18-án G és I betűsök.
- Január 19-én H és J betűsök.
- Január 20-án K betűsök.
- Január 22-én L és M betűsök.
- Január 23-án N és O betűsök.
- Január 25-én P betűsök.
- Január 26-án R betűsök.
- Január 27-én S betűsök.
- Január 29-én T, U és Z betűsök.
- Január 31-én V betűsök.

A légvédelmi tanfolyamokat a fenti napokon délután 3 órától 5-ig tartják. A tanfolyamokon való részvétel a 7-től 60 éves korig kötelező. Akiknek gúzálarcuk van, azzal jelenjenek meg a tanfolyamon. A résztvevőknek magukkal kell hozniuk légvédelmi könyvecskéiket és a torlódások elkerülése végett az illető szelvényre rá kell vezetni mindenkinek nevének kezdőbetűjét és a könyvecske sorsszámát.

Azokat, akik a légvédelmi tanfolyamokon nem jelennek meg, a légvédelmi törvény rendelkezéseinek értelmében 500-tól 2000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

L. BURGER:

Világsiker

Bölcsőre hulló fények és árnyak
Egy bábaasszony naplója.

Háromnyomatu művészi fedőlap, 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás telent meg.

Pusztai szerenád

Szilágyi, Békeffy, Fényes operettje

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétlapon Egész évre 900, félévre 4
negyedévre 225, egy hónapra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 13
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Róma felé

tekintenek a békéjükért és nyugalmaikért aggódó népek és nemzetek. A világsajtó egyöntetű megállapítása, hogy mint évszázadokkal ezelőtt, most is Róma szavát lesi, Róma véleményét várja és Róma erejében hisz a nemzetközi diplomácia és az európai közvélemény...

...Közvetlen a világháború küszöbén az elégedetlenkedők véres felkelése ráta meg a reformokat szomjazó Itália testét. A világháború választás elé állította az országot és a semlegességek valamint a beavatkozás mellett kardoskodók két gyűlölködő táborra szakították az olasz nemzetet. Győztek a beavatkozás pártiak — és győztesen került ki Olaszország is a nemzetek nagy küzdelméből. Versaillesben ennek ellenére úgy bántak el Itáliával, mint a legyőzöttekkel... Husz esztendővel ezelőtt még belső harcok emésztették, külső intrikák gyengítették a vörös terror alatt nyögő Olaszországot... Husz évvel ezelőtt az olasz felszítet diplomatiának szavát még elnyomták a világpolitika hangversenyében...

...és amikor legnagyobb volt a fejlettség, legnagyobb volt a zűrzavar és a gyengeség, akkor bontotta ki Benito Mussolini, a dovinai kovácsmester fia a fasizmus zászlóját...

...Husz esztendő telt el azóta és az egykori vérszegény erőteljes Itália ma mint hatalmas erős és szervezett világbirodalom, — kezében tartja nemcsak az olasz nemzet, hanem népek millióinak, családok százezreinek sorsát...

Olaszországot egyetlen ember, egyetlen ember vasökle emelte a világ hatalmának sorába. Egyetlen ember békét hozott a békétlenség országába, virágzó mezőket teremtett a halálos mozsarak helyén és a szomorú koporsók százezreit diadalmas bölcsökkel fődte be.

Hatalmas, utánozhatatlan mű, amit a Duce megalkotott és bámulattal tekintenek erre a műre nemcsak jobbarátok, hanem csodálattal adózik a legközelibb ellenség is.

Nem csodálatos meszeszerűen nem egyik napról a másikra változott romhalmazzá a világbirodalom Olaszország. Küzdelmes napok, verejtékes esztendő kisérték Mussolini építőmunkáját. S hogy erről a küzdelemről számot tudjunk venni, hogy ennek az épületnek minden alkotó tégláskáját, ennek a munkának minden verejtékes óráját megismerjük, kezünkbe kell venni Giorgio Pini: Mussolini című kötetét. A Duce-ról és a fasizmusról megírt egyetlen munka sem közelíti meg ennek a könyvnek az értékét. Nem csak életre hozza a munkát, hanem a legmesteribb kézzel papírra vetett politikai korrajza és történelme átél napjainknak és évtizedeinknek kezdve az olasz szocializmus ébredésétől egészen a legutóbbi napok és hónapok eseményeiig.

Giorgio Pini: Mussolini életrajza bár nemrég hagyta el a sajtót már valamennyi művelt nyelven megjelent. Olvasóink és előfizetőink számára Marjalaky Tibor fordította le a renklivül értékes könyvet és kiadóhivatalunk úgy határozott, hogy ezzel a könyvvel jutalmazza mez hűséges és pontos előfizetőinket, amennyiben 1940. évi ajándék-akciónk keretében:

mindazoknak az előfizetőinknek, akik 1940 évi előfizetési díjukat ez év február 15-ig teljes összegben kifizetik Giorgio Pini Mussolini című munkáját adjuk jutalmul;

azok az előfizetőink és olvasóink, akik a fenti időpontig felévi előfizetési díjukat rendezik 35 lejes kedvezményes áron adjuk jutalmul a nagyjértékű, gyönyörűen illusztrált könyvet.

A kitűnő fordításban megjelenő munka már sajtó alatt van és március hó első napjaiban kiadjuk el hűséges és pontos előfizetőinknek.

JANUÁR 15-IG MEGHOSSZABBITOTTAK A DEVIZÁK ELADÁSI ENGEDÉLYEINEK ELADÁSI HATÁRIDÉJÉT. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszterium közli, hogy a külföldi fizetési engedélyek, valamint a szabadforgalmi devizák azon határidejét, amely 1940. január hó 10-ikén járt volna le, 1940. január 15-ig bezárólag meghosszabbították.

Pusztai szerenád

Az idei operettmeglepetés

Nagyobb rizszállítmányok érkeztek Galatiba és Constantába. Bucurestiből jelentik: Galatiban és Constantába nagyobb rizszállítmányok érkeztek. A következő napokra újabb rizszállítmányokat várnak, főként Olaszországból, Görögországból és Egyiptomból.

Olasz filmhíradók Magyarországon. Budapestről jelentik: Valamennyi magyar filmszínházban műsorra tűzték az olasz világhíradók bemutatását. Ez az intézkedés újabb jele a két ország közötti kulturális és művészeti összeköttetés kifejlésének.

A NAGYVÁRAD—UJVÁROSI RÓMAI KATOLIKUS FIISKOLA KARÁCSONYI ÜNNEPEK ELŐTT 45 PÁR CIPŐT ÉS 46 ÖLTÖNY RUHÁT OSZTOTT KI az arra rászorult tanulói között. Hatalmas összeget jelent ez a mai viszonyok között. A cipők és ruhák ára még ma sincs teljesen kifizetve. Az iskola növendékei segítségükre sietnek szegényebb tanulóitársaiknak s a még hiányzó összeg előteremtésére szindarabot tanultak be s adnak elő folyó hó 14-én, vasárnap a Katolikus Legényegylet nagytermében d. e. 11 órakor az ifjúság s d. u. 5 órakor a szülők s más érdeklődők részére. Színrekerül: Mellau István és Losonczy Gábor karácsony utáni színdarabja: A 12 éves Jézus a templomban. Az iskola V. osztályának karácsonyi szereplése a Legényegylet nagytermét színültig megtöltő közönség teljes meglepedését érdemelte ki. Most a VI. és VII. osztály növendékei szerepelnek, akik koruk és ügyességükkel fogva még nagyobb érdeklődésre tarthatnak igényt. Ezen iskolai színelőadásokat a nemzetevelésügyi miniszter múlt évi rendelete alapján tartják meg.

Nem tudják futni a nagy hideg miatt a székelyföldi iskolákat. Csikszereida. Saját tud. Már harmadik hete, hogy ezokatlanul kemény, téli időjárás uralkodik Csik megyében. Évek óta nem voltak ilyen hidegek Csikban. Ha volt is néha egy-egy hideg hullám, néhány napon át tartott csak, aztán megenyhült az idő. 28—32 C. fokra is lesüllyed a hőmérséklet, tekintve, hogy a mezőket csak kevés hóréteg borítja, a vécseket is veszélyeztetni, s az erdei tűzifafuvarozást is megállította. Lelketlenül fel is virradt a tűzifaspekulánsoknak. 1300 lejt is elkérnek egy rövid öl tűzifáért. A főgimnázium a román liceum igazgatósága azzal a gondolattal foglalkozik, amennyiben nem enyhül az időjárás, akkor az iskolát kénytelenek lesznek bezárni, mert sem a tantermetek, sem a tanuló- és hálószobákat kellő módon fűteni nem lehet, és emiatt igen sok hűléss megbetegedése történt.

DIANA

merev és fájo izmok ledörzsölésére.

Megsemmisített árdragítási bírság. Temesvár. Saját tud. Az árdragítás leküzdésére alakult bíróság a legutóbb Prove Márton ismert csemegekereskedőt árdragítás címén tízezer lejt bírságra ítélte. A bíróság kifogásolta, hogy Prove a sonkát különként száznegyven lejtért számítja. Az árdragítás leküzdésére hozott újabb intézkedések alapján működő törvényesbíró bíróság elé most tizenegy fellebbezéssel fordultak. A bíróság mind a tizenegy fellebbezést le is tárgyalta, többek közt Prove Márton csemegekereskedőt is. Prove részint a megállapítási jegyzőkönyv formahibáira utalt, másrészt azonban beigazolta, hogy egyáltalán nem követett el árdragítást. A kérdéses áru konzervsonka volt s az erről szóló fakturákat is bemutatta azzal, ha mint részlet-eladó a törvényben meghatározott tizenkét százalékos és külön öt százalékot betudja, száznegyven lejt husz banit számíthatott volna a sonka kilójáért, eltekintve attól, hogy a törvény még bizonyos százalék hozzászámítását engedélyezi olyan árunál, amely könnyen vezít a súlyából. A törvényesbíró a csemegekereskedő érvelését elfogadta, az illető jegyzőkönyvet megsemmisítettnek minősítette s a bírságot hatályon kívül helyezte. A bíróság a többi tíz fellebbező által beadott fellebbezéseket elutasította.

Temesváron mintegy háromezren kérték az állampolgársági jegyzékbe való felvételüket. Temesvár. Saját tud. A temesvári városházán, mint értesülünk, eddig közel háromezren kérték az állampolgársági jegyzékbe való utólagos bejegyzésüket. A város ezideig egy jegyzéket terjesztett be, december 15-én az igazságügyminiszteriumhoz. A jegyzéken háromszázhetvenöt kérvényező szerepelt, a megfelelő adatok feltüntetésével. A kérvényeket és az ehhez csatolt iratokat a város őrzi meg. A második jegyzék, hatszázöt bejegyzett kérvényező nevével, most készült el s ezt a napokban küldik Bucurestibe. Ezideig még nem érkezett a városhoz értesítés, vajjon a miniszterium mindazoknak állampolgárságát, akik az első jegyzékben szerepelnek, jóváhagyta-e vagy sem.

Pusztai szerenád

bemutató szombat este

Vizre bocsátották a Balcic nevű új román hajót. Palermóból jelentik: Hétfőn ünnepélyes keretek között bocsátották vizre a palermói hajógyárban a Balcic nevű motorhajót. A hajó a román tengerészet részére készült.

Elhalasztották a megyei orvosi tanácsok választását. Bucurestiből jelentik: A megyei orvosi tanácsok választását elhalasztották. A választások megtartásáig időközi bizottsági minőségben a jelenlegi tanácsok működnek tovább.

Főlemelték Tordán a földgáz árát. Saját tud. A tordai földgázszolgáltató részvénytársaság a haztartási fogyasztók részére szállított földgáz árát 1940. január 1-től köbméterenként 90 banival főlemelte — így a fogyasztók az eddigi 1 lei 80 banit helyett 1 lei 90 banit fizetnek köbméterenként a földgázért. Az áremelést éppen a legnagyobb fűtési idényben vezették be, amikor az általános drágulási folyamat anélkül is súlyosan nehezedik a polgárság vállaira.

HÁROM FEGYVERES, ALARCOS BANDITA ÉJSZAKAI RABLÓTÁMADÁSA CSIKSZENTIMRE KÖZSÉGBEN. Csikszereida. Saját tudósítónktól. Péter Ferenc csik szentimrei 67 éves gazdálkodó és felesége gyansu neszre ébredt föl az elmúlt éjszaka. Pár pillanat múlva az ajtó betörött és három felfegyverzett álarcos bandita lépett a szobába és felszólította a halálra: jédt házaspárt, adja elő a pénzt. Péter Ferenc kijelentette, hogy nincs pénz a háznál, mire őt is, feleségét is puskatussal ütni, verni kezdték. Aztán a rablók szabályos házkutatást tartottak és a megtalált 300 lei készpénzt és több értékes ruhadarabot magukkal vevé, eltűntek. A csendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, azonban eddig minden eredmény nélkül.

Lakása küszöbén halva találtak egy magános nő Csikszentgyörgy községben. Csikszereida. Saját tud. Különös halálos baleset áldozata lett Simona Anna csikszentgyörgyi magános nő. Az idősebb asszony, amint átakarta lépni lakása küszöbét, megbotlott és elvagdott az ajtó között. Ott találtak rá holtan. Az ügyészség utasította a csendőrséget, hogy a hirtelen halál ügyében folytassa le a nyomozást, nincs-e erőszakos halálról szó.

Rejtélyes körülmények között eltűnt Kolozsváron egy vasúti tisztviselő. Kolozsvár. Saját tudósítónktól. Érdekes és egyben rejtélyes eltűnési esetről tettek ma délelőtt jelentést a kolozsvári rendőrség bünyügyi osztályán. Barát Gábor 37 éves nagyváradi születésű vasúti tisztviselő december 23-án illetve 24-én nyomtalapal eltűnt. A vasúti tisztviselő s a szamosmegyei Bethlen községben teljesít szolgálatot és az utóbbi hetekben rosszul érezvén magát, azzal bucsizott el feleségétől, hogy Kolozsvárra jön és itt a vasúti poliklinikán megvizsgáltatja magát. El is indult hazulról, bejött Kolozsvárra és valésziműleg elvégezte dolgát, mert december 24-én délelőtt állítólag Sticu Josif nevű vasúti távirátszal együtt ült a vasúti restibe, ahol egy teát fogyasztott el. Sticu vallomása szerint Barát elmondotta neki, hogy megvizsgáltatta magát az orvosokkal és most hazafelé készül, csak a vonatjára vár. Bethlenbe azonban nem érkezett meg. A kolozsvári rendőrség bünyügyi osztálya megindította a nyomozást az eltűnt vasúti tisztviselő holtétének fiktatására.

Szolgáltatós gyógyszertárak Nagyváradon:

Szombaton éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot:

Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-76.
Órangyal, Str. Alexandri,
Oroszlán, Piata Mihaí Viteazul 14. Telefon 23-35.

Szent István, Str. General Bolban.
Aranysas, Piata Unirii No. 6. Telefon 25-74.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, sok helyen ködképződés, északkeleten egyes helyeken havazás, a hideg kissé gyengül.

Hőfűtés következtében kisiklott egy vonat. Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat. Tegnap a gyergyószentmiklósi vonalon levő Dartó állomáson a nagy hőfűtés következtében egy 23 vagonból álló tehervonat kisiklott. A szerencsétlenségnek egy halálos áldozata van. A pályatest erősen megrongálódott és így a forgalmat; áteszállással bonyolítják le.

BYRD EXPEDÍCIÓ MEGÉRKEZETT A DÉLI SARKRA. Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat: Newyorki távirat közli, hogy megérkezett Amerikába a déli sarki expedícióra indult Byrd admirális értesítése. Az admirális közölte, hogy csüörtökön este éri el „Észak Csillaga” nevű viselő hajójával a Déli sarkon levő Little Amerika nevű földet. Az admirális kísérelő másik hajó a pénteki nap folyamán érkezik ugyanoda.

Ma este van a vas-, fém-, építő- és faipari céh bál

Ma este tartják a nagyváradi vas, fém, építő és faipari céhek közös bálját, amelyet művészes kabaré-műsor vezet be. A műsor keretében a rádiótechnika egy remekét is bemutatják, amelynek műsorszámát minden családi összejövetelen szórakoztató meglepetés lehet. A nagy számú rendezőség előrendű zenekarról és kitűnő meleg konyháról is gondoskodott. A műsor pontosan este 9 órakor kezdődik. Ez alkalomra a termetet gyönyörűen feldíszítették és remélik a rendezőbizottság, hogy minden iparos családjával együtt ott lesz.

Amíg gazdák a kocsmában ültek, kocsijukat lovastól együtt ellopják. Nagykaroly. Saját tud. Nem mindennapi lopás történt a napokban Nagykarolyban. Péntes Ferenc és Balog Károly bérkocsisok az éjfél órákban betértek a Kispipa vendéglőbe és kocsijukat a vendéglő előtt hagyták. Amikor körülbelül félóra múlva kijöttek a vendéglőből, megdöbbenve vették észre, hogy mindketőjük kocsija nyomtalanul eltűnt az utcáról. Hosszas hiábavaló keresés után jelentést tettek az esetről a rendőrségnek. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a két fogat felkutatására. Két nappal a lopás fölfedezése után a közeli Csanádos község csendőrsége jelentette, hogy az egyik kocsit, ló nélkül, megtalálták Csanádos határában. A két lóról és a másik kocsiról semmi hír.

Csökken a húsfogyasztás Nagykarolyban. Saját tud. A most közzétett hivatalos kimutatás szerint Nagykaroly város 1939. évi húsfogyasztása alul maradt az 1938. évinél. Míg 1938-ban 3052 állatot vágtak le, 1939-ben 2719-re csökkent a levágtatott állatok száma. Az 1939. évi húsfogyasztás számadatát a következők: Levágásra került 38 bika, 98 ökör, 618 tehén, 22 tinó, 705 borjú, 234 bivaly, 94 bányász és 915 disznó.

Adományok. Laurenti Konrad részére Cz. E. (Helyben) 60 lelt adományozott. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Rádiószélhámosok garázdálkodnak a Székelyföldön. Csikszerecs. Saját tud. December 11-én két jólöltözött férfi jelent meg Péter Ferenc csikszerecsdi könyvkereskedő és nyomdatulajdonos üzletében és irást mutattak fel arról, hogy őket Csikszentdomokos község jegyzője és bírója által aláírt meghatalmazással azzal bízta meg, hogy vásároljanak a község részére egy rádiót. Péter Ferencnek eszébe sem jutott kételkednie a meghatalmazás valóságában, miután azon a község helyjegyzője is szerepelt. Curceanu Vasile, aki segédjegyzőnek és Stoica Ioan, aki községi tisztviselőnek adta ki magát, meg is vettek egy rádiót részletfizetésre. Adtak a rádióra ezer lei előleget és vásároltak három bórirtatókat is, amire 500 lei előleget adtak, míg az elmaradt összegekről és részletekről általuk aláírt váltót nyújtottak át, sőt abba is belementek, hogy a rádió Péter Ferenc nevében maradjon, míg az egész vételárát ki nem fizetik. Az idő telt és Péter Ferenc a községhez fordult, hogy fizesse meg az elmaradt részleteket. Akkor derült ki, hogy Csikszentdomokos község soha senkinek megbízást rádió és irattáska vételére nem adott. Curceanu és Stoica nevű tisztviselők nem léteznek a faluban. A ravasz trükkkel dolgozó szélhámosok egy munkás, szorgalmas kereskedőt csaptak be és károsítottak meg több mint tízezer lejjel. Az autójával továbbutazó két szélhámos, mint értesülünk, hasonló furfanggal még több rádiókereskedőt becsapott Gyergyószentmiklóson, Sepsiszentgyörgyön, sőt Brassóban is. A Székelyföld minden csendőrségei és rendőrségei keresik a vakmerő rádiószélhámosokat.

A vasut vezérigazgatósága távirati uton több személyvonatjáratot beszüntetett

A Máramarossziget—Szatmár—Nagyvárad—Kolozsvár és Nagyvárad—Vaskóh közötti vonalat érinti az intézkedés

Bucarestből jelenti a rádió hírszolgálat: A vasut vezérigazgatósága a rendkívüli időjárásra való tekintettel beszüntetette néhány rapid, gyors- és személyvonat közlekedését és lezavaltotta a tehervonatok forgalmát is.

Szatmár. Saját tudósítónk telefonjelentése: A vasut vezérigazgatósága pénteken délelőtt távirati rendeletet küldött a szatmári állomásfőnököknek, amelyben elrendeli, hogy a Szatmárról induló személyvonatok nagyrészt szüntessék be. A

meg. Bikszád felé két külön járat közül csak egy maradt.

Az új menetrend értelmében Szatmárról Nagyváradra a következő két személyvonat indul: reggel 4.44-kor és délután 13.32-kor. Szatmárról Máramarossziget felé a reggeli személyvonat 5.55-kor, míg a délutáni gyors 13.49-kor indul.

Szatmárról Nagyváradra felé az eddigi nyolc járat helyett a következő három személyvonat indul: reggel 5.45-kor, délelőtt 11.35-kor és este 22.10-kor.

A menetrendben egyébként még valószínűleg változás áll be.

Nagyvárad. Saját tud. Az állomásfőnökség tájékoztató irodájától kapott értesülésünk szerint Nagyváradra is megérkezett a CFR vezérigazgatóságának távirati rendelkezése.

A rendelkezés értelmében a Nagyváradról Kolozsvár, Szatmár, Halmi és Vaskóh felé induló személyvonatok közül többet leállítottak. Az Arad felé induló vonatok menetrendje változatlan. Illetékes körök felvilágosítása szerint a vonatjáratokat a nagy hideg miatt állították le. A menetrendváltozás csak átmeneti jellegű.

távirat nem indokolja a rendelkezést.

A rendelet értelmében január 12-től kezdve nem indul Nagyvárad felé a 14 óras, a 16.21-es és a 18.35-ös személyvonat. Nagyvárad felé öt járatot beszüntettek. Halmi felé két járat szűnt

Zürichi zárlat. Párizs 9,98 fél, London 17,62, Newyork 445,90, Brüsszel 75, Milánó 22,50, Amsterdam 237,90, Berlin 178,75, Szófia 530, Belgrád 10, Bucaresti 330.

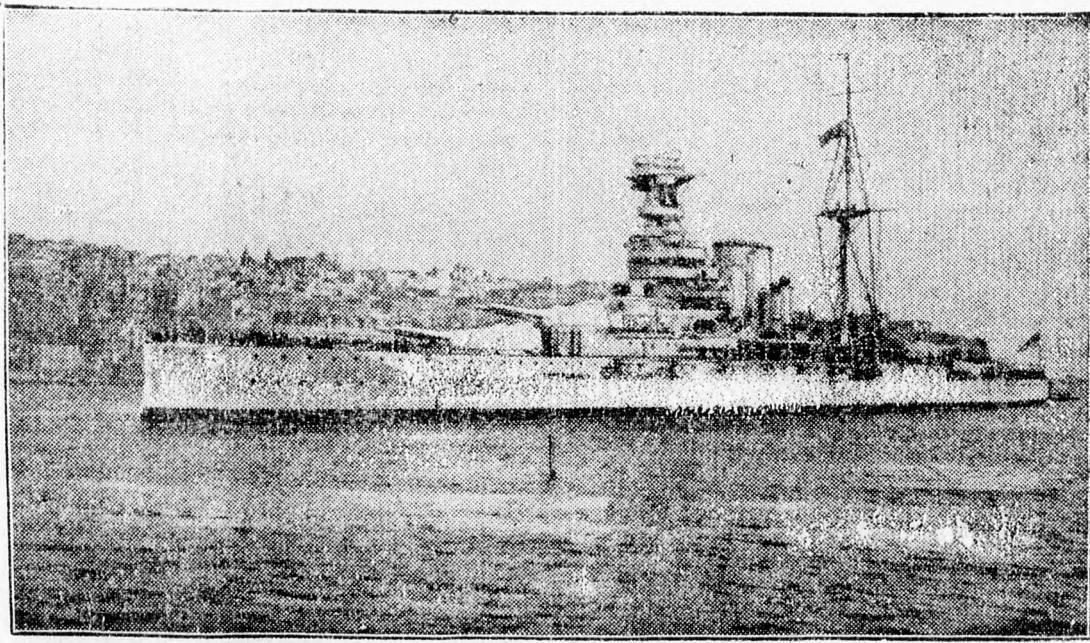
Göring német vezértábornagy 47-ik születésnapja Berlinből jelentik: Göring pénteken töltötte be 47-ik életévét. A német sajtó szívélyes szavakkal emlékezik meg a vezértábornagy születésnapjáról.

Labdarugó értekezlet Budapesten. Budapestről jelentik: A Magyar Labdarugó Szövetség kezdeményezésére szombaton és vasárnap nagy labdarugó értekezlet lesz Budapesten, amelyen az olasz, német, jugoszláv, román és cseh-marva labdarugók vezetői találkoznak és megbeszélnek a közép- és kelet-európai kupa kérdését. Az értekezlet szombat délelőtt 11 órakor kezdődik, este díszvacsora lesz a Gellértben. Vasárnap folytatják a megbeszéléseket, majd este Hóman kulturálisminiszter látja vendégül az értekezlet résztvevőit. Hétfőn, hazautazásuk előtt a Balatonra utaznak a külföldi vendégek.

Eltemették a nagyváradi családi dráma áldozatait. Saját tud. Az elmúlt nap délutánján temették el nagy részvét mellett a téglavetőutcai családi dráma áldozatait. A temetésen a nagy hideg ellenére rengetegen vettek részt. Mecklnc és két gyermekét, a szerencsétlenül végtű édesanya kívánságára közös koporsóban temették el. Az aszszony utolsó akaratához híven, megmaradt pénzükből valamennyi adósságukat rendezték.

40 ezer lei készpénzt és ékszereket loptak egy óssi-telepi lakatos szekrényéből. Nagyvárad. Saját tud. Vakmerő betörés ügyében indított nyomozást a rendőrség. Gros György lakatos, aki az Óssi-telep 6-ik utca 9. számú házában lakik, feleségével együtt egész nap távol volt Óssi-telepi lakásától. Mikor hazaérkeztek, a legnagyobb meglepetésükre a lakás ajtaját felfeszítve találtak. Betörők jártak a lakásban, akik az egyik szekrényből 40 ezer lei készpénzt és 5000 lei értékű ékszert, valamint ágyneműket, fehérneműt és ruhát vittek magukkal. A kifosztott lakatos felesége azonnal jelentést tettek a rendőrségnek. A gyanu azonnal egy elzúllott pincérre terelődött. Gros György szerint a betörést ez a pincér és barátai követték el. Gyanújukat megerősíteni látszik az a körülmény, hogy a pincér kedvesével együtt a betörés napján eltűnt Nagyváradról. A rendőrség megállapította, hogy a gyanúsított nő szerdán kijelentette magát és innen Temesvárra távozott. A pincér azonban lehetséges, hogy még itt rejtőzködjék. A rendőrség körtáviratot intézett az összes erdélyi rendőrségekhez és ennek alapján remélik, hogy az Óssi-telep vakmerő betörőt hamarosan kézrekerítik.

Műszaru — tejsavóból. Berlinből jelentik: Kevesen tudják, hogy a gallalith, horait, syrolit féle műszarut tejsavóból gyártják. A tejsavóhoz különféle vegyi anyagokat kevernek, ebből tapadó téstát készítenek, festékeket vegyítenek hozzá és így keletkezik a mesterséges szaru, amiből aztán egész sor közhasználati cikket gyártanak.

A Queen Elizabeth nevű angol páncélos zászlóshajó, amelyet a németek megtorpe döztek

Rendelet a mezőgazdasági munkaszolgálat szabályairól az 1940-1941. évre

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület közleménye
a rendelettel kapcsolatban

Az erdélyi magyar gazdák az utóbbi időkben felvilágosításokat kértek a katonai jellegű mezőgazdasági munkaszolgálat, illetve a mezőgazdasági felmentésekről. Nemrégiben a Nagyvezérkar útirata alapján a Földművelésügyi Minisztérium utasítást küldött az összes mezőgazdasági kamarákhoz az 1940-41. mozgósítási évre vonatkozó, mezőgazdasági munkára való felmentés ügyében. A mezőgazdasági kamarák vezetői kötelesek a rendeletet az érdekelt gazdák tudomására hozni.

Az említett rendelet teljes szövegében a bukaresti „Románia” című féléves napilapban jelent meg. Figyelembe véve, hogy az Erdélyi Gazda következő száma február 1-én jelenik meg, míg a rendelet végrehajtásának időpontját január 20-ban állapították meg, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület ezután közli a „Románia” című lapban megjelent rendelet pontos magyar fordítását, azzal, hogy az érdekelt gazdák ennek alapján tegyék meg a szükséges lépéseket.

A kérdéses intézkedést az alábbiakban ismertetjük.

1. A mezőgazdasági üzemeknek megfelelő személyzettel való ellátását mozgósítás esetére a tulajdonosok írásbeli kérése alapján kell biztosítani. A kéréshez mellékelni kell a felmentésre javasolt személyzet névsorát. Ezek a névsorok külön készülnek el a tartalékos tisztek és külön az alsóbb katonai rangok részére. A kérésekben és a névsorokban feltüntetett adatok helyességét a községi elöljáróságok igazolják.

2. A községek részére szükséges kézművesek felmentésére vonatkozó előterjesztéseket a községi bírák készítik el. Felhívjuk ezek figyelmét arra, hogy felmentés nem adható a falusi műmalmok személyzete részére, hanem kizárólag csak a kövel őrlő falusi malmok részére.

3. Az egész vármegyére nézve felmentésre ajánlott személyzetről egy összesített kimutatást kell elkészíteni a tisztek részére három, az alsóbb katonai rangok részére négy példányban, amelyeket fel kell terjeszteni az illetékes térparancsnoksághoz legkésőbb 1940. január 20-ig.

4. A jóváhagyások közlése, a felmentési parancsok kibocsátása, a mezőgazdasági üzemek részére szükséges személyzetnek katonákkal való kiegészítése kérdésében a Nagyvezérkar 69004/939. számú körrendeletének III., IV., és V. szakaszai alkalmazandók.

A Nagyvezérkar hivatkozott körrendeletét az alábbiakban ismertetjük.

AZ ELŐKÉSZÍTŐ MUNKÁLATOK.

a) A mezőgazdasági üzemek tulajdonosai kötelesek kérésre elkészíteni, mellékelvén a felmentésre javasolt és alkalmazásukban lévő személyzet névsorát abból a célból, hogy mozgósítás esetére a mezőgazdasági üzemhez szükséges személyzet részükre biztosítva legyen. A községi elöljáróság a kérésekre reávevheti a személyzetre és a földterületekre vonatkozó adatok helyességének igazolását.

Az ílymódon igazolt kéréseket a megfelelő névsorral együtt legkésőbb január 20-ig be kell nyújtani a mezőgazdasági kamarákhoz.

b) Ugyanazon napig a községi elöljáróságok benyújtják a mezőgazdasági kamarákhoz a mozgósítás esetére való felmentéssel nem rendelkező kézműveseknek, molnároknak és a felmentő kisbirtokosoknak a névsorát. A községi kézművesek felmentését a községi bírák személyes felelősség mellett ajánlják azzal, hogy őket a szabályoknak megfelelően választották ki.

c) A mezőgazdasági kamarák ellenőrzik és központosítják a tulajdonosoknak és községi elöljáróságok azon kéréseit, amelyek a feltételeknek megfelelő személyzetre vonatkoznak és róluk két névsort készítenek: tisztek (3 példányban) és alsóbb rangok (4 példányban). Az elsőből egy-egy példányt a Nagyvezérkarhoz, a térparancsnoksághoz és a mezőgazdasági kamarához, a másodikból ezenkívül egy-egy példányt a hadkiegészítő pa-

rancsnoksághoz kell elküldeni. A mezőgazdasági munkára való felmentés iránti parancsokat a mezőgazdasági kamarák állítják ki, azonban csak azokra nézve, akik megfelelnek az utasításokban foglalt feltételeknek és ezeket mellékelik a betérjesztett névsorhoz.

d) A névsorok és parancsok mintáját mellékeljük. Különösképpen felhívjuk a figyelmet arra, hogy az 1940-41. mozgósítási évre a felmentési parancsok világoskék színűek. A nyomtatványokban különös gondot kell kitélni az összes adatokat. A katonai helyzetre vonatkozó adatokat a legutóbbi helyzet szerint kell kitélni. A nevet nyomtatott betűvel kell írni, rövidítések nélkül.

e) Az összes iratokat (névsorokat és felmentési parancsokat), az illetékes térparancsnoksághoz kell beküldeni legkésőbb 1940. január 25-ig.

A JÓVÁHAGYÁS KÖZLÉSE

A névsorok és felmentési parancsok egy-egy példányát felülvizsgálat és jóváhagyás után visszaküldik a mezőgazdasági kamarákhoz. A felmentési parancsokat az érdekeltnek csak azok hatálybalépése előtt 10 nappal kell kiküldeni. A névsorokat vissza kell tartani a mezőgazdasági kamaráknál. Ugyanazon a napon fel kell küldeni a Földművelésügyi Minisztériumhoz (a nemzet és terület mozgósítása igazgatóságához) a mellékelt minta szerint elkészített számszerű kimutatást két pél-

A mezőgazdasági személyzet felmentésének feltételei

I. Az 50 hektárnál több és az utolsó három évben megművelt szántófölddel rendelkező mezőgazdasági üzemnél ajánlandó: a tulajdonos, hogyha személyesen, állandóan és kizárólag az üzem vezetésével foglalkozik vagy a szerződéssel alkalmazott üzemvezető (hogyha az utolsó két évben már alkalmazásban volt ebben a minőségben) és csak hogyha alsóbb katonai rangjuk van és több, mint 35 évesek.

II. A 100-300 hektár, az utóbbi három évben megművelt szántófölddel rendelkező mezőgazdasági üzemeknél ajánlandó: a tulajdonos, hogyha személyesen, állandóan és kizárólag az üzem vezetésével foglalkozik vagy a szerződéssel alkalmazott üzemvezető (hogyha az utóbbi két

dányban, amely magában foglalja az illető megyében a mezőgazdasági munka érdekében felmentettek számát.

A SZEMÉLYZET KIEGÉSZÍTÉSE

Azok a mezőgazdasági üzemek, amelyek a jóváhagyás után személyzet nélkül maradnak, a községi elöljáróságoknál kérik és az el fog járni a mezőgazdasági kamara útján az illető hadkiegészítő parancsnokságnál abból a célból, hogy a községben, vagy a szomszédos községben lakó és katonai szolgálatra behívott mezőgazdák közül a községi elöljáróságok által ajánlottakat kiküldhessék. A mezőgazdasági kamarák a községek ajánlása alapján elkészítik ezek részére a névsorokat és a felmentési parancsokat. Az utólagos felmentési parancsokat a jóváhagyás közlésétől számított 30 napon belül kell átadni az érdekeltnek. A tulajdonosoknak a mezőgazdasági kamarák közli a hozzájuk beosztott személyzet névsorát. Ha a tulajdonos ezeket igénybe veszi, akkor köteles a helyi megállapodások szerint fizetni. Ha azonban nem veszi igénybe, a községi elöljáróságok a mozgósítás első rapján az igénybe nem vett személyektől megvonják a mozgósítási parancsot és azt betérjesztik a hadkiegészítő parancsnoksághoz.

ÁLTALÁNOS INTÉZKEDÉSEK

A világoskék színű felmentési parancsok érvényességének első napján, mindazok, akik ilyennel bírnak, kötelesek visszaadni minden más régi vagy új, fehér vagy színes felmentési parancsot annak a hatóságnak, amely azokat kiállította. Ilyenképpen a fenti napon a felmentett személyzet birtokában csak egyetlen parancs lehet: a világoskék színű. Hasonlóképpen vissza kell adni a kibocsátó szervnek minden más parancsot, amit a mozgósítási időszakban kapnak.

Azokra nézve, akik esetleg megvonják a felmentési parancsot, a térparancsnokság, vagy a hadkiegészítő parancsnokság megfelelő értesítést küld a mezőgazdasági kamarához. Ez a megemlékezés alapján intézkedik, hogy a megemlékezett felmentési parancs azonnal visszavetessék az illetőtől és visszaküldhessék annak a katonai egységnek, amely a megemlékezést vele közölte.

LOTH TIHAMÉR:
ÖSSZEJÜJTÖTT MŰVEI
22 KÖTETBEN
Dús aranvozásu,
egészvászonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollu író 25 esztendő munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havonta részletfizetésre is. Kézpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény.

Szent István Társulat kiadása.
Beszerezhető kiadóhivatalunk utján

évben már alkalmazásban volt ebben a minőségben) és csak akkor, hogyha amennyiben gyalogsági, lovassági vagy adminisztrációs tartalékos tisztek, több mint 38 évesek, viszont, hogyha más fegyvernemnél tartalékos tisztek több mint 40 évesek, ha pedig alsóbb katonai rangok, akkor minden fegyvernemnél több mint 35 évesek.

III. A 400 hektárnál több, az utóbbi három évben megművelt szántófölddel rendelkező mezőgazdasági üzemeknél felmenthető, de csak abban az esetben, hogyha ilyenek az utolsó két évben alkalmazásban voltak: 1 helyettes üzemvezető, vagy könyvelő pénztáros, 1 kovács vagy mezőgazdasági gépész (traktorhoz vagy cséplőgéphez) és egy ács.

IV. Minden 50 hektárnál nagyobb, az utóbbi három évben megművelt szántófölddel rendelkező mezőgazdasági üzemnél: minden 10 ló vagy ökrök után egy kezelő személyzet (abban az esetben, hogyha ilyen 1939 augusztus 1-én alkalmazva volt és csak hogyha közkatona vagy káplár és 36 évesnél idősebb), 1 vezető minden el nem rekvirált traktorhoz, 1 gépész minden cséplőgéphez, de csak hogyha alsóbb katonai rangok és több mint 35 évesek.

V. a) A legalább 5 hektár területű, az utolsó három évben termésben lévő oltott szőlőknél a tulajdonos vagy a kezelő; a 15 hektárnál nagyobb szőlőknél 1 pincemester (szőlész); a 25 hektárnál nagyobb szőlőknél pedig egy kádár.

b) A 8 hektárnál nagyobb, legalább 3 éves, rendszeren ültetett gyümölcsösökknél: a tulajdonos vagy kezelő; a 30 hektárnál nagyobb gyümölcsösökknél 1 segédkező (gyümölcstermelő) és minden megkezdett 20 hektár területre 1 munkás.

c) A legalább 3 hektár területű és az utóbbi két évben már termő zöldéskerteknél: a kertészet vezetője; minden megkezdett 10 hektár után 1 munkás.

d) A legalább 3 hektár nagyságu rozsvetvényeknél: az ültetvény kezelője.

e) Az 500 hektárnál nagyobb erdőknél: 1 főerdész vagy egy erdősz.

A fenti a)–e) pontokban foglaltak részére általános feltétel az, hogy az alsóbb katonai rangok 35 évesnél idősebbek legyenek. A tulajdonosok részére: személyesen, állandóan és kizárólag az

üzem vezetésével foglalkozzanak. A többi személyek részére pedig, hogy legalább két éve alkalmazásban legyenek azon a helyen.

10 hektárnál nagyobb termő szőlőknél, a 20 hektárnál nagyobb termő gyümölcsösökknél, a 10 hektárnál nagyobb zöldségkertnél és a 20 hektárnál nagyobb rozsültetvényeknél felmenthetők azok a tulajdonosok is, akik tartalékos tisztek a következő feltételek mellett: hogyha személyesen, állandóan és kizárólag az illető üzem vezetésével foglalkoznak és amennyiben gyalogsági, lovassági vagy adminisztrációs tartalékos tisztek és több mint 38 évesek, ha pedig a többi fegyvernemnél tartalékos tisztek, akkor több mint 40 évesek.

VI. Minden olyan község részére, amelyben több mint 100 család van: 1 szijgyártó-csizmadiák, 1 kovács, 1 ács-kerekes, 1 cséplőgépezetű mechanikus, 1 vízi vagy szélmalom egy molnárral (aki legalább 2 éve működik), vagy egy géppel hajtott falusi malom, amely legalább egy éve működik; egy gépész és egy molnárral, 1-2 mechanikus azoknak az üzemeknek a részére, amelyeknek művi felszerelésük van vizkiemelésre, villanyfejlesztésre stb. Mindezek a személyek alsóbb katonai rangúak és több mint 38 évesek kell hogy legyenek. Hogyha a községben a fenti foglalkozási ágakból idősebbek is vannak, nem lehet fiatalabbakat ajánlani. Az ajánlott személyek a fenti foglalkozásokat kizárólagosan és állandóan kell, hogy folytassák.

VII. AZ ÁLLATTENYÉSZETEKBE

1. A mezőgazdasági üzem vezetője vagy a tulajdonos, hogyha személyesen, állandóan és kizárólag vezeti az üzemet vagy végül egy szakember minden olyan állattenyésztésnél, amelyben legalább 50 darab 3 éven felüli szarvasmarha vagy ló, 300, legalább 4 hónapos disznó, vagy 300 róka vagy nyul, vagy 600 legalább 6 hónapos szárnyas, vagy az elmúlt évben legalább 5000 szárnyas és 60.000 tojást felmutató szaporító telep.

2. Egy oklevéllel rendelkező kezelő, mint egészségügyi személyzet mindazoknál a telepeknél, ahol fenti mennyiségek kétszerese van, aki azonban alsóbb rangú kell, hogy legyen és több mint 35 éves.

3. Egy szolga (alsóbb katonai rangú és több, mint 38 éves) minden következő mennyiség után: 15 szarvasmarha vagy ló, vagy 150 sertés, vagy 300 róka vagy nyul vagy 200 szárnyas.

VIII. TRAKTORVEZETŐK

Minden el nem rekvirált traktor után egy vezető. 4 traktor után pedig egy további mechanikus. Ezek azonban alsóbb katonai rangúak kell, hogy legyenek és idősebbek, mint 35 éves.

IX. ABBÓL A CÉLBÓL, HOGY A MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁRA FELMENTHETŐK LEGYENEK

1. A tulajdonosok kötelesek benyújtani bizonyítványt birtokuk nagyságáról és a személyzet alkalmazási okmányait, vagy bizonyítványt arról, hogy személyesen állandóan és kizárólag mezőgazdasági üzem vezetésével foglalkoznak. A mezőgazdasági kamarák vezetősége személyszerint felelnek az általuk tett minden eljárásért.

2. A községi bírák saját felelőségükre igazolni kötelesek, hogy a községi szükségletek részére az általuk ajánlott kézműveseken kívül nincsenek más idősebb kézművesek, továbbá, hogy a molnárok, a malomgépészek, a mezőgazdasági gépek és traktorok gépészei és a traktorvezetők kizárólag és állandóan ezzel a mesterséggel foglalkoznak.

3. A malomok, mezőgazdasági gének és traktorok tulajdonosai kötelesek megfelelő tulajdonjogi bizonyítványt beterjeszteni arról, hogy ezt a foglalkozást személyesen, állandóan és kizárólagosan üzik.

4. Azon vagyonkezelőségek kéréseit, amelyek ugyanazon térszolgálatok területén belül több olyan mezőgazdasági üzem kezelésével foglalkoznak, amelyek összterülete meghaladja az 1000 hektárt, a térszolgálatok köteles felküzdeni a Nagyvezérkarhoz abból a célból, hogy azt megvizsgálja és határozza meg a szabályzatban írt számom felüli személyzet felmentése kérdésében.

5. Azok az aktív tisztek, akik visszavonultak a szolgálatból csak a katonai szolgálatból való kilépésüktől számított 5 év elteltével javasolhatók a felmentésre.

6. Az alsó korhatár 5 évvel csökken azoknál az alsóbb fokú katonai rangúknál, akik a mezőgazdasági, szőlőtermelési, gyümölcstermelési keretben vagy erdészeti szakiskolát végeztek.

7. A jól indokolt és a korhatár alól kivételre vonatkozó kéréseket elintézés végett közvetlenül a Nagyvezérkarhoz kell felterjeszteni.

8. A fenti szabályok hatályon kívül helyezik az 1939 szeptember 18-i mezőgazdasági mozgáspolitikai törvény 2. számú mellékletében írt szabályokat.

SZÍNHÁZ

Pusztai szerená

Az operettegyüttes nagy teljesítménye

Az idei váradi színiévad szinte eseményszám-ba menő bemutatójára készül a színház szombati este, amely alkalommal a három legnagyobb sikereket elért társaszerző Szilágyi László, Békeffy István és Fényes Szabolcs pompás operettje, a Pusztai szerená hatalmas sikereszériája bizonyítja, hogy régóta nem látott a közönség ilyen minden tekintetben lebilincselő operettet, melyet a függöny felgördültétől az utolsó szóig végig kell nevetnie és tapsolnia. A Pusztai szerená Gróf László rendezésében, Rajnai Sándor és Kúdelász Károly művészi díszleteivel, Stephanidesz József vezényletével, Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Gróf László, Ditrói Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Szendrey Mihály, Réthelyi Ödön és Csengeri Aladár főszereplésével kerül színre szombati, vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán este mindenkor 9 órai kezdettel.

— **Paprikás csirke** nagy sikerű zenés bohózat, szombaton délután 4 órakor kerül színre, először olcsó helyáru előadásban, teljesen a bemutatkozó előadás szerint.

— **Hamupipőke**, Hetényi Elemér hűbajos énekes, zenés, táncos gyermekoperettje a Hamupipőke, vasárnap délelőtt 11 órakor nagyvon olcsó matiné helyárukkal van műsor.

— **Vasárnap délutáni előadások**, Vasárnap délután két előadást tart a színház együttese. 3

P. Wimmer Anzelm:

Magnificat

A híres szónok előadásai a Szűzanya haláláról. Két nagy prédikációanyag.

Ára 137 lej és portó.

órákor Géczy István felejthetetlen örökbeesű népszínműve, a Gyimesi vadvirág, délután 6 órakor a még mindenki élénk emlékezetében lévő Zsimberi Zsombori nagy sikerű operett újdonság uralják a színház műsorát.

A THALIA OPERETT-TÁRSULATÁNAK MŰSORA:

Január 13. szombat délután 5 órákor: **Paprikás csirke**. (Olcsó helyárukkal.)

Szombat este 9 órákor: **Pusztai szerená**. (Szilágyi László, Békeffy István és Fényes Szabolcs nagy operettje. Az évad legnagyobb sikere! Megnagobbított személyzettel, kibővített zenekarral, fényes, új kiállításban. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Gróf László, Csóka József, Fülöp Sándor, Szendrey Mihály, Deésy Jenő, Réthelyi Ödön, Csengeri Aladár, stb. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stephanidesz József. Premier hétfő 11. szám.)

Vasárnap d. e. 11 órákor: **Hamupipőke**. (Hetényi Elemér zenés, énekes, táncos gyermekoperettje. Nagyon olcsó matiné helyárukkal.)

Vasárnap délután 3 órákor: Gyimesi vadvirág. (Géczy István gyönyörű népszínműve, olcsó helyárukkal.)

Vasárnap délután 6 órákor: **Zsimberi Zsombori szépasszony**.

Vasárnap este 9 órákor: **Pusztai szerená**. Hétfőn este 9 órákor: **Pusztai szerená**. Kedd este 9 órákor: **Pusztai szerená**. Szerda este 9 órákor: **Pusztai szerená**. (Ötödészőr.)

Csütörtök délután 5 órákor: **Mégis szép az élet**. (Első olcsó helyáru előadása.)

Csütörtök este 9 órákor premier: **Ki gyereke vagyok én???** (Premier hétfő 12. szám.)

Legjobb ajándék a jó könyv!

Regények és útleírások:

Burger: <i>Bölcsőre hulló fények és árnyak</i>	90
Bourget: <i>Szemközti a halállal</i>	60
Bordeaux: <i>Ősi hajlék</i>	158
Balászházy: <i>A láthatatlan ellenség</i>	35
Barclay: <i>Esti dal</i>	137
" <i>Az elválasztó fal</i>	108
Claudel: <i>A selyemcipő</i>	110
Le Fort: <i>A gettóból jött pápa</i>	80
Gáspár: <i>A világ orvosa</i>	215
Jean de La Bréte: <i>Kísértő árny, fűzve</i>	110
Jean de La Bréte: <i>Kísértő árny, kötve</i>	140
Kühnelt: <i>Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikik</i>	115
Misciatelli: <i>Savonarola</i>	125
Nagy Méda: <i>Hét ősz, egy tavasz</i>	35
Pakocs: <i>Edua áldozata</i>	130
Regnier: <i>Az elveszett drachma</i>	120
Nyisztor: <i>Mandarinok, kulik, misszionáriusok</i>	180
Sienkiewicz: <i>Volodijovszky úr</i>	110
" <i>Keresztes lovagok</i>	110
" <i>Quo vadis?</i>	126
Tarczai: <i>Masolino</i>	105
Luttor: <i>Róma</i>	95
Velösi: <i>Orosz útok</i>	40
Williamson: <i>Az arany csönd</i>	101
" <i>Titokzatos történet</i>	144
Emmet Lavery: <i>Az Ur katonái</i> (színdarab)	70
Marjai: <i>Sedantól Prágáig</i>	310
Erdödi: <i>Napsütéses Indiában</i> , fűzve	200
Kötve	285
Baktay: <i>India</i> , díszkötésben	435
Erdödi: <i>Mumiák és Minaretek</i>	200
Bangha: <i>Dél keresztje alatt</i>	125
" <i>Amerikai missziós köruton</i>	44
Böle: <i>Spanyolföldön</i>	285
Kühár: <i>Barlangok, stírok, kupoldák</i>	40
Dr. Lippay: <i>Titokzatos Keleten</i>	145

Legalább 500 lei értékű rendelés után öt százalék, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén tíz százalék kedvezmény dec. 5-től 1940 január 15-ig.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lej

Kiadó

Str. Pasteur 58. 2 szobás magánház. Ertekezhetni: Nagyváradon, Str. Moldova 89.

Cukrász üzlet

Évtizedek óta üzemben, berendezéssel együtt kiadó április 1-re. — Nagyvárad, Parcul Stefan cel Mare No. 19.

Azonnalra

2 szoba irodának, orvosi rendelőnek, lakásnak kiadó. Nagyvárad, Regina Mária-tér 3. szám. Portar.

Adás-vétel

szavanként 4 lej

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ékszerárúház Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Andrási zenetanár régi, használatból kivont zongora, vagy piano basszus-húrjait megvásárolná. Címét a Legényegyletbe, (Nagyvárad, Str. Alexandri 13.) kér.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l.

Allást nyec

szavanként 2 lej

Perfekt

román-magyar építőművészet, könyvelésben jártást, havi 1000 lei és koszt ellenében alkalmazoz Orás László. Nagyvárad, Str. Take ionescu 48. szám.

Allást keces

szavanként 1 lej

Ápolónő

hosszu gyakorlattal beteghez ajánlkozik. Vitézné, Nagyvárad, Str. Cogălniceanu 51. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körilörgógépén, Nagyvárad, Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT